

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:

Egy évre 24 korona.
Egy hónapra 2 korona.

VIDEKEN:

Egy évre 28 korona.
Egy hónapra 3 k. 40 f.

HIRDETESEK:

4-hasábos petit sor egyszer 20 fill.
minden következőnél 16 fillér.

Nyitási sora 40 fillér.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 257.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.
József főherceg-ut 22. sz.

TELEFON-SZÁM: 151.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

Arad, 1902.

FELELŐS SZERKESZTŐ:

Stauber József.

Vasárnap, október 12.

Mai számunk főbb közleményei:

- Vezérelkek: A milliós örökség.
- Nemzetiégi fényképek.
- Egyrül-másról.
- Nagy botrány Temes megye közgyűlésén.
- Weitzer János hagyatéka.
- Kolozsvár ünnepe.
- As orsói robbanás.
- As aradi román ház megnyitása.
- Athleták otthona.
- Esterházy páter szerelme.
- A prágai milliós sikkesztés.
- Tüntetések a Mátyás-ünnepen.
- A főmérnöké kalandjai.
- Oszták könyvek az aradi román iskolákban.
- Hoyos gróf válogatás.
- Tél az anyakönyvi hivatalban.
- Egy sorsjegy panamája.
- Jókaiek ebédje.

A milliós örökség.

Arad, október 11.

Arad egész polgársága a Weitzer-féle hagyomány szenzációjának hatása alatt áll. Oly váratlan, oly meglepetésszerű, oly nagyarányú a több milliós örökség, hogy annak kellő méltatása, horderejének teljes megértésére szinte képtelenek vagyunk. A vértanuk szegény, elhanyagolt, magára hagyott városa, melynek a nemzeti gyász szomorú dicsősége jutott osztályrészül, mostohája volt a hatalom kezelőinek, kik következetesen elfelejtkeztek róla, midőn a helyi érdekek hasznára

szolgáló intézményeket és javadalmakat osztogatták. Ez az állandóan mellőzött végvára a magyarságnak az ő küzdelmei és törekvéseivel meghatotta egy külországi ember szívét és millióinak öröksévé lett azon szeretet és bizalomnál fogva, melyet abban maga iránt keltett. A végrendekezés szavai, melyekkel a munka embere egy hosszú élet fáradságával szerzett vagyonát egy idegen városra hagyja, melynek falain belül nem lakott, melynek nem élvezte oltalmát és a melynek nem köszönhet semmit; azok a szavak, melyekből kitűnik, hogy a végrendekező a millióit éppen azért hagyja Aradnak, mert polgárságában a munka tisztetét és a szabadság szeretetét találja: nagy dicsőségére válnak e polgárságnak, de egyben nagy felelősség terhét is róják rá.

Midőn Weitzer János a négy milliós alapítvány kezelését Arad város választott képviselő testületére bízta, akkor ő e bizalmával a szó-szoros értelmében Arad polgárságát ajándékozta meg; ennek a bölcsesége és belátására bízván még a kiviteli módzatait, a lényegét tevő részletkérdéseket, a kinek mennyit megszabó diskrecionális jogot is. Mesébe illő, legendaszerű dolog ez, melyhez fogható közéletünkben elő nem fordult, a mely Arad város történetében korszakos határpontot képez és további sorsában állandó és fontos szerepet fog játszani.

Valóban a végzet csodálatos, mondhatni gondviselészerű következetességét láthatja ebben a behatóbb szemlélet; ezen alapítvány jellege, az azzal járó feladatok teljesítése Arad egyéniségét az ő természete és hagyományaihoz hiven fogja végkép kidomborítani. E város multja és jelenében eszményi feladatok teljesítésének hivatása állott folyton előtérben. A hősi önfeláldozás és példátlan kitartás a szabadságharcban, a megdicsőült vértanuk iránti kegyelet megőrzése, a menekülő szabadsághősök rejtegetése és oltalma, a fogságban sanyalódók ápolása, a magyar muzsa felkarolása a németesítő elnyomtatás idejében, s végül a polgári osztály megmagyarosításának első sikeres és példaul szolgáló műve... mindez Aradnak ideálisabb hivatottságáról tanuskodott eddig is, ezekhez most örök időnkig az a feladata fog járulni, hogy milliókra menő s folyton szaporodó tőkék kamataival a magyar ipart támogassa és fejlessze, annak munkasait nevelje, segítse, jutalmazza s rokkantságukban ápolja. Mily nagyra kellett Weitzer Jánosnak Arad polgárságát becsülnie, mily nagyon kellett azt szeretnie, hogy ily óriási nagy, de egyben ily szép, ily dicső feladatot ruházott reá!

Azonban ezen morális kötelezettségnek ideje még egy kis haladékkal fog csak bekövetkezni; egyelőre prózaibb, vagy legalább is praktikusabb feladatok várnak megoldásra, t. i. a hagyatéka átvéte-

TÁRCA

Rex Mathias.

— Ércbeöntött szobránál. —

Irta: Ábrányi Emil.

Hollós Mátyás király, sasszemű diákom!
Van-e még igazság ezen a világon?
Hej, ha van is itt-ott: nem hizunk meg tőle!
A szegény magyar nép, szűken kap belőle!

Mendegél a magyar, vándorol a lába
Oláhok földjére, nagy Amerikába.
Utravaló gyanánt — Isten adta népe! —
Göröcsös koldusbotot nyomnak a kezébe.

A mikor te voltál magyarok királya,
Akkor is el-elment idegen országba.
Ámde nem koldusbot: kard volt a kezében!
Aratott hirt, kincset, dörgő csatatéren!

A nép hive voltál Visegrádon, Budán,
Al-ruhában jártál az igazság után.
Gyűjtötted az ország könyeit, sóhaját,
És meggyógyítottad a szegény nép baját.

Míndezért szeretlek!... Azért meg imádlak,
Hogy körmére csaptál gögös Ausztriának!
Nyögte glóriádat Bécsnek büszke véra!
Bécsből jött az áldás a magyar hazára!

Alkuszik az osztrák, egyezkedik velünk,
És most már egészen elszívna a vérünk,
Kivenná, kifalná a földet alólunk.
Az utolsó inget leszakitná rólunk!

De szép csoda lenne ha életre gyulnál,
Ércz-lovadnak hátán, ha Bécsbe indulnál,
S végig vernél szörnyen a falánk osztrákon,
Igazságos, erős, nagy magyar királyom!

Az erényes család.

Irta: Andronicus.

A Labotka-család igen erényes volt. Természetes tehát, hogy fenekestől felfordult, mikor a szép Labotka Erzsike ott hagyta a faképnél az egész erényes családot s felment Budapestre kenyeret keresni.

— Nem szorult rá a gyalázatos, — hirdette városzerte Labotka bácsi, az erényes atya, — holtig való kenyere van itthon. Hanem ráunt már a becsületes életre. Tudja Isten micsoda szegyenbe keveri majd ott fenn a mi becsületes nevünket. Átkozott cudar leány, nem akarok többé tudni róla.

Labotka bácsihoz hasonlóan, kétségbeestek Erzsike ballépésén az erényes család többi tagjai is. A lovagias báty, a ki csinos bakatiszt volt s egy kaucióképes kisasszonykának udvarolt, vészélyeztetve látta a parthiet, melyre pedig már bizonyosképp számított.

— A hölgy, kit én imádom — mondá —

nem lehet egy bolti pénztárnoknő sógorasszonyává. Én tudom, mi az: egy bolti pénztárnoknő!...

S e szavai után sokat sejtetve pödört egyet vitézi bajuszán. Mintha csak minden bolti pénztárnoknő erényét elrabolta volna már s mind a maga számára tartotta volna meg ez az igen erényes és lovagias ifju.

A Másik Labotka-fiu, ki adótiszt létére katonatiszt bályját majmolta, szintén nyilvánosan busult az erényes család hírnevének megcsorbulásán. Pedig ez a csacsi eredetileg és titkon helyeselte Erzsike bátor elszántságát, mellyel a szép leány nekivágott az élet küzdelmeinek. Hiszen a huga jóval ezelőtt, hogy elhagyta az apai házat, beavatta őt a tervébe.

— Tudod, János, — mondá Erzsike, — hogy én már huszonnégy éves elmúltam. Tudod azt is, hogy apáknak már terhére vagyok. Nem képes nekem megbocsátani, hogy még se mentem férjhez, noha éppen az ő kellemetlensége és mogorvasága riaszt el tőlem mindenkit, a ki netán komoly szándékkal közelednék hozzám. Igaz, hogy két kérést vissza is utasítottam, de az becsületbeli kötelességem volt. Nem szerettem őket. Tudod, János, hogy apánk napról-napra mindinkább éreztelettel velem, hogy itthon ingyenélnek tekint. Annnyiban igazza is van, hogy a mit itthon dolgozom, egy szolgáló havi 5-6 forint bérért elvégezheti. Csak azokat a bántalmakat nem tűrné el egyetlen szolgáló sem, a melyekkel apánk az én életemet keseríti. En véget vetek e reám nézve megalázó és türelmetlen állapotnak. Tudod, hogy

lének, értékesítésének, hogy úgy mondjuk, mozgósításának a feladata. Ugyancsak talpra kell állaniok azoknak, a kiket illet, hogy az örök hagyó intencióihoz képest a hagyaték lehetőleg sértetlenül jusson a város birtokába. Rendkívül körültekintés, buzgalom és kitartó erély lesz szükséges ahhoz, hogy az értékesítések közben károk ne essenek, hogy illetéktelen beavatkozások érvényesülése megakadályoztassék stb. Az aradi argonauták ne feledjék, hogy az aranygyapju mellett most is ott örködnek a sárkányok. Különben is szokatlan és új dolog, hogy a milliók *ket felé* keljenek át a Lajtán; esetleges nehézségek nincsenek kizárva és az aradiaknak már az első lépésnél be kell igazolniok, hogy rászolgálták Weitzer János bizalmára.

A képviselőház tekintettel a kolozsvári Mátyás király szobor leleplezési ünnepélyére, *szerdáig* nem tart ülést. A szerdai ülés napirendjén az indítványos és interpellációs könyv felolvasása szerepel, melynek folyamán *Rátkay* László indokolni fogja indítványát a kvótamegállapítás tárgyában kiadott királyi kézirat napirendre tűzése dolgában. Ha még lesz idő, a Ház megalakítja a bizottságokat.

Interpellációk. Ugy értesültünk, hogy *Visontai* Soma országgyűlési képviselő nem vonta vissza a tengerszem ügyében, valamint a romániai zsidók kivándorlása dolgában bejegyzett interpellációt. Az, hogy *Visontai* mindkét interpellációt törülte az interpellációs könyvből, csupán technikai okoknak volt következménye. A két interpelláció már a jövő hét folyamán ismét szerepelni fog a Ház napirendjén.

Nemzetiségi fészkelődések.

Arad, október 11.

Jellemvonása ko.unknak, hogy a nemzetiségi ellentétek Európaszerte kiélesedtek. Monarchiának másik felében ez az ellentét már majdnem a politikai züllöttség küszöbére vezette az államot, s nálunk is fölütötte fokozottabb mértékben hydra-fejét.

— szerencsémre — kereskedelmi tanfolyamot végeztem.

Elhatároztam, hogy ezután megélek a magam erejéből. Irtam állások után. Budapestről egy barátnőmtől igen kedvező választ kaptam. A férjének női divatárúüzletébe beléphetek a jövő hónap elsején, mint pénztárnoknő. Havi 45 frt fizetésem lesz. Tehát e hónap utolsó napján itt hagylak benneteket s utazom Budapestre, kenyeret keresni.

A derék adótsízt, mikor ezt Erzsike hűga ily egyszerűen és világosan tudtára adta, igen természetesnek és helyesnek találta. Legfeljebb kissé meghatónak, de az erénybe ütközőnek semmikép.

— Most mégis, az apja, a katonatiszt bátyja s a teljes hetediziglen atyafi kisvárosi belekötögök szemforgató sápitozásától megbolondítva, csak úgy jajgatott Erzsike szörnyű elszakadása felett, mint a többi. E családtól oly tisztán megőrzött erényre nézve, Erzsike, szerinte is elveszett.

Aztán Labotka bácsi házában tilos volt az erénytől elrugaskodott gyalázatos leánynak még nevét is említeni. De valóban, az öreg urra nézve nagyobb csapás volt a szép leány távozása, mintsem előzetesen képzelte. Mert csakugyan egy szolgálót kellett helyette fogadnia havi hat forint bérért s mert a szolgálóval csakugyan nem lehetett oly otrombán s irtalmatlanul kellemetlenkednie, mint annak idején a leányával.

Mit csinált, mit ért meg a szép Labotka Erzsi Budapesten, azt nem tudom. Az erényes családnak ellene érzett s piacra vitt szent bor-

Szerencsére elég erősek vagyunk, hogy sem félnünk nem kell, de a régi jó mondás szerint, vigyázni mégis szükséges!

A nemzeti kérdés nálunk mindig meg volt, meg is lesz mindaddig, míg a magyar állam nemzeti jellegét oly mértékben megszlárdítanunk nem sikerül, hogy ellenségeink, belátva törekvéseik sikertelenségét, abba nem hagyják az ellene folytatott nyílt és titkos harcot. Nem az tehát a feltűnő, hogy a nemzeti-ségi kérdéstről ismét sűrűn esik szó, hanem az, hogy ez a kérdés újabb bizonyos változáson ment át. A legújabb időkig csak szláv és román nemzetiségi mozgalmakat ismertünk, a hazai németiség ezekben említésre méltó részt nem vett, csupán az erdélyi szászok foglaltak el a magyarsággal szemben különleges állást, a mi azonban, tekintve csekély számukat, komolyabb aggodalomra okot nem adhatott. Csak a legújabb időben történt meg, hogy Németországból szított izgatások megkísérelték a nemzetiségi mozgalmat átültetni a magyarországi németiség közé, a mi sokkal komolyabb dolog, mert ennek a németiségnek a száma megüti a két milliót s nagy baj volna, ha e jelentékeny népelemet barátunkból, a mi eddig volt, ellenfeleink táborába sikerülne áttéríteni.

Erre ébredt föl az erős nemzeti közszellem, mely minden fenyegetésnél hamar résen terem, s így történt, hogy a doktriner alapon, s az idealizmusnak teljes mértékével megalkotott nemzetiségi törvény módosítása végett *öt törvényhatóság* kérvénye érkezett eddig a képviselőházhoz. A kérvényezőik száma nem sok, de a kérdésnek sulya nem is ezen fordul meg. Hanem azon, hogy a nemzetiségek magaviselete olyan, a melyet sem a magyar állam, sem a magyar nemzet tétlenül nem nézhet. Ezért kéri a nemzetiségi törvény módosítását, szigorubbá tételét.

Pozsonyvármegye határozta el, hogy ezt kéri, mert a panszlávok elhatalmasodtak és megszorodtak s Pozsony városába telepedtek, onnan izgatják a megyét és a felvidéket. Ezt a határozatát pártolás végett megküldötte valamennyi törvényhatóságnak, s most sorra nyilatkoznak, az egyik-másik csatlakozik, bár egy-kettő félre teszi.

zalmából és pletykáiból minden idegennek azt kellett hinni, hogy Erzsike elvetemedett leány, aki szörnyűséges dolgokat művelhet abban a bűnös nagy városban.

Az a néhány kis városbeli ellenben, aki időnként fenn járt Budapesten s véletlenül találkozott a szép Labotka Erzsikével, azt a megfoghatatlan hírt hozta, hogy az erényes család szégyene, látszat szerint, igen komolyan végzi kötelességét egy nagy üzlet pénztárában; csinosan, de a lehető legegyszerűbben öltözik s az üzleti alkalmazottak, valamint a közönség részéről teljes tiszteletben részesül. Szóval, ha hihet az ember a szemének, a szép leány nagyon szegény, mert nagyon tisztességes.

Labotka bácsi, az erényes család s a kiterjedt atyafiság e jó hírek elől bezárta a fülét. Nekik Erzsike olyan szegényfolt maradt, mely égeti mindnyájuk becsületét. Hogy nagyon szegény? Hát hisz épp az a botrány. Nincs nagyobb bűnre csábítója a leányoknak, mint a szegénység.

Hanem, vagy három esztendő mulva egészen más, csodálatos hírek jöttek a szép Labotka Erzsikéről.

Nincs az már üzletben, nem öltözik az már szerényen! Hogyan s hogyan nem, gazdag urhölgy lett már abból.

Maga a főispán — a ki nagy ur és nagy kujon volt — gonoszul gratulált az öreg Labotkának.

— No, Labotka bácsi, öröme lehet a budapesti szép lányában. A löversenyen mutattak be neki. Mondhatom elragadó teremtés. És olyan fogata van, de tudja olyan, hogy a mi

Temesvár város képviselőtestületének közgyűlése a pozsonyi határozatra a következő határozatot hozta:

„A délvidéki sok nyelvű nemzetiségek békes együttéléséből szerzett tapasztalatok alapján meg vannak róla győződve, hogy a törvény módosítása fölösleges, ha a különféle nemzetiségek között a testvéries együttérzés, kölcsönös előzékenység és hazafias érzelmek uralkodik.”

Temesvár a nemzetiségek mozgalmának nagyon kitett város. Onnan utasították ki *Korn* izgatót is. Határozatát bírálják is.

Ennél még galádbb dolog, hogy Szebenmegye *sajnálkozással* vette tudomásul, s még sokkal jellemzőbb, hogy a hazafiatlan elemeknek a *néppárt* sietett segítségére a felső megyékben.

Ebből látjuk, hogy a magyar állameszmének épen olyan ellenségei a nemzetiségek, minő a néppárt.

Válják ez a berzenkedés mind a kettőnek közös egészségére, mi a szemeinket tartjuk nyitva csak, hogy ne sanda mészáros módra üssünk oda, a hova kell, ha kell és ha türelmünk mértéke betelik.

TÁVIRATOK.

A leánykereskedelem ellen.

Homburg, október 11. A leánykereskedelem elleni második kongresszus idegen megbizottai Saalburgból a következő táviratot intézték *Vilmos* császárhoz: A leánykereskedelem elleni kongresszus idegen megbizottai, ma a Saalburgon egybegyűlve, köszönetet mondanak a német császárnak a vendégszeretetért, melyben őket Homburg kastélyban és itt részeltette és csodálatukat fejezik ki ama mű felett, melyet ő felsége a Saalburgon létrehozott. Erre a következő választávirat érkezett: *Kadinschloss*. ő Felsége örömmel vett tudomást a Saalburgról jött táviratról. *Lucanus*.

Az angol hadügy.

London, október 11. *Brodrick* hadügyminiszter tegnap Wihitehavenben beszédet mondott, amelyben kifejtette, hogy a hadügyi hivatalnak *sokat kell tanulnia a legutóbbi háborúból*. Visszautasította azt a vádat, mintha a hadügyi

grófnőink majd megpukkadnak az irigységtől. A kertje és a villája pedig, az *Andrássy-ut* közepén, csupa izlés, csupa keblem.

Az erényes Labotka bácsi, a mint a leánya felől fuvó szellő egy kis pénzszagot ütött az orrába, egyszerre nagy lelkiismeretfurdalást kezdett érezni. O rosszul bánt, nagyon rosszul bánt azzal a kedves, jó, tisztességes leánnyal. Ime, milyen támasza lehetne az most az ő öregségének s az egész vajmi szűken tengő erényes családnak, ha nem bántották volna meg, nem átkozták volna ki olyan méltatlanul. Lelkiismeretfurdalásait azonban elrejtette a főispán előtt s a szerény, de a határozott apai önértzet hangján felelt.

— Ah, az én kis Erzsikém derék, jó gyermek. No, de aszerint is neveltem. A munka volt egész életem eszménye, őt is megtanítottam a bátor munkára. S most, hogy az ő munkáját nagy szerencséivel áldotta meg az ég, bizonyára nem fog megfélekezni szegény ősz apjáról és családjáról. Hisz mindig végtelen szertűk és dédelgettük őt.

Hazamenvén pedig az erényes család körébe, Labotka bácsi legelőbb is neki-támadt kisebbik fiának, a szerencsétlen adó-tisztnek:

— Te haszontalan, te vénasszonypletykaterjesztő, hogy merted előttem elragalmazni az én legkedvesebb gyermekemet, az én szép kis Erzsikémet?

E támadás első szele volt egy roppant család viharának. Az erényes család és atyafiság minden egyes tagja esküdzött, hogy mindig ő védelmezte a többiek ellen, hogy ő, és csak

hivatal reszortjában kegyenc gazdálkodás folyónék és kijelentette, hogy a tisztek csakis a háboruban tett szolgálataik alapján juthatnak előnyhöz. Brodrick végül kérte, hogy várják be a miniszteriumában most folyó újjászervezési munkát befejezését.

Egyről-másról.

(A nép politizál. — A lipótvárosi hölgyek. — Arverés a Tattersalban. — A templomok. — Színház és művészet. — Orvosok képkiallítása. — A konkurrencia és más egyébek.)

Irta: Lux Terka.

Budapest, október 11.

Gerbeaudhoz igyekeztem szerdán délután, hogy elfogyasszak négy darab olyan diót, amelyet nem kell feltörni, — hát csak nincs is nagyobb konkurrens az Uristenek mint az ember — s az Egyetem-utca sarkán jókedvűen nevetgél két vastag hordár. Az egyiknek kezében egy krajcáros-ujság és ebből magyarázza a másinak hogy milyen kis parázs botrányt csináltak a nagyságos urak az új házban. A Lengyel Zoltán nagyságos ur még a padja fedelét is leszakította.

A Váci-utcán két elegáns uri ember szintén az első ülés barátságatlan incidenseit tárgyalja sőt — benyitok Gerbeaudhoz s egy csomó eszkimó-ruhás nagyon szép és nagyon illatos, nagyon elegáns asszony is a botrányról beszél délutáni csokoládéja mellett. Hogy: mégse illik. Hogy: a Széllt nem engedték szóhoz jutni... A főt, a gazdát... akadtak nagyon lojális asszonyok is a bársony kanapékön. Szép lipótvárosi asszonyok ötezer forintos boutonokkal, ötven forintos kalappal, kétszáz forintos hosszú szőrű ruhákban, akik nagyon kikeltek a tapintatlanul választott pillanat miatt. A királyi kézirat felolvasása napján!.. Na! azok is beiratkozhatnak az angol-kisasszonyokhoz illem órákra...

Mert politika, az kell és van mindenütt, mindenképp. Irodalom, művészet, az nem kell. Ez magasan van s nem fizeti ki magát utána mászni. De politika és löverseny, ez más tudomány. Ehhez mindenki ért és mindenkinek

ő nem oka, ha ma Erzsike, mindnyájuk szemefénye és büszkesége, el van a családtól hidegülve. Kis hiba volt, hogy össze nem verekedtek az izgatott vita folyamán, mignem hirtelen alkalom nyílt, hogy mind, egyesült erővel megcsipjék bünbakul a szerencsétlen adótisztet. Ez ugyanis, vesztére, a következő felkiáltást kockáztatta meg.

— De végre is tudnunk kellene, hogy mi-ből és miképpen lett oly hirtelen gazdag Erzsike?...

A megbotránkozástól szinte őrjöngve hurrogta le a nyomorult gyanusítót, a hitvány rágalmozót, a felségsértőt, a kinos családi viszály egyetlen okát, a szegény adótisztet.

Labotka bácsi így dörgött:

— Nem ismerlek többé fiamnak, ha az én leányom erényében kételkedel. Hogy lett gazdag?... Hát mi közöd hozzá, te számár, te semmi ember? Nem a te eszedből és nem a te munkádból, annyi bizonyos. Nem kért tőled soha kölcsönt, sem segítséget. Hogy lett gazdag? Még ezt meri kérdezni, ez a finánc! Hát megnyerte a nagy lutrit, vagy tudom is én, hogy mit. Annyi bizonyos, hogy Erzsike az én vérem, az én nevelésem, s ha gazdag lett, kiki megnyugodhatik benne, hogy csak tisztességes uton lett azzá.

A lovagias bakatiszt báty' a kardját verve ijesztgette az adótisztet öcscsöt.

— Ha nem volnál testvéröcsém, te gyáva, majd megtanítalak egy kis hideg vassal, mint bánok én el a gyöngé nők rágalmozóival.

S az erényes család és kiterjedt atyafi-

kell. Ezek izgatnak, lelkesítenek, vért forralnak. A politika, mely nem egyéb, mint: szó, s a pénz, mely nem egyéb így ősz elején, mint, egy lehetetlen nevű ló-asszonyosság vagy ur s rajta egy piros, vagy kék maskarás csonttalan és hustalan angol-emberek.

Jézus-Mária, hogy megijedtünk arra a hírre, hogy: az Egyedi-istálló s mind a szövetekezett istálló-tulajdonosok felosztják az istállókát. Hisz még csak ez kellene! Se kis lutri, se istálló, hát akkor hogy éljen meg a szegény ember? De jött az áldott kommuniké nem lesz árverés... na, hála Istennek! Legurult a lelünköről a mázsás malom kő. Legalább gondolkodhatunk nagy nyugalmunk közepett egy kicsikét más egyébről is. Sőt, ebben a küzdelmes, nagy városi életnek az öklelődzéssel, mosolygással, hazudozásai között eszünkbe jut: az Isten is. És ezen senki se csodálkozzék, mert sehol annyira nincsen úgy odahaza az Isten, mint itt Budapesten. Kérem, mi szegények vagyunk, s az Isten otthona: a szegények-báza.

Ténfergünk a villany-lámpásos boulevardokon, báméskodunk előkelő embertársainkra, közben agyon szóljuk-csapoljuk egymást: lám, ez is jobban tenné... Hát ez mit feszít úgy?... És csöndben, mélan, busan hívogatva megszólalnak hat órakor az összes katolikus templomok harangjai: Gyertek imádkozni a Szűz Mária tiszteletére... És megyünk. Oh, tessék elhinni, nem olyan rosszak az emberek, mint amilyen rossz a hírük. Zsufolva minden templom. Belvárosi, külvárosi és ezek ajkai mormolják a végtelen hosszúságú loratói-litániát. Nekünk kell, nagyon kell az Isten, mert szegények, busak, nervózusak vagyunk és sok a kísértő sátán körülöttünk.

Templomról lévén szó, nem vétkezünk vala, ha az Isten házából a pogány istenek templomába megyünk át: a muzsákéba. Még pedig a legkomolyabba: a nemzeti színházba. Ismétlem nem rosszak az emberek. A Három grácia és a Sötét kamara mellett telt ház nézi: a Földet. Agráriusok, merkantilisták egyformán tódulnak a szerencsés témájú darabhoz, mert — a magyar ember mindenből kiakarja hámozni a politikát. Pedig hát, Kemechey-Malonyai ártatlanok ebben a hámozási mániában. Ok nem rejtettek el semmit. Igazán semmit...

ság minden többi jelenvolt tagja is mondott valamit a szerencsétlen adótisztnek, amit az nem igen tehetne ki az ablakába. Végül az egyetlen bünső sírva fakadt, mert csakugyan elhitte, hogy senksem vétett Erzsikénk soha. csak ő s hogy csakugyan ő a családi szakadásnak egyetlen okozója.

Már pedig nagy vétek ez az erényes család ellen. Az apa adósságait rendezni kellene, a katonatiszt báty'ét nemkülönben. Ez utóbiért ezenkívül le kellene tenni a kauciót is, mert ezidőszertint kaucióképtelen kisasszonnyal jár jegyben. S mennyi segítségre szorulna az erényes családnak a többi tagja is. Hány atyafiságbeli gyermeknek kelne el tehetős, bőkezű kereszt- és bérma-anya! Hanem persze, ő legkönnyebben hencseg, mert ordinaré zsugoriságával nyolcszáz forint évi fizetéséből is baj nélkül eltengődig.

De most már, miután a szerencsétlen adótisztet a családi tanácsból kidobták s a családi vihar lecsillapodott, az volt a kérdés, miként engeszteljük meg s miként hódítsák vissza az erényes család részére és javára azt a kedves jó szemüfényét, azt a szép aranyos Erzsikét.

Megtalálták a módját. Maga Labotka bácsi, meg a bakatiszt, mielőbb Budapestre utazott bocsánatot kérni. Ok igaz, lovagias férfiak, mondták, akik nem szégyenlik őszintén bevallani és jóvátenni, ha valamit valóban elhibáztak. Pár nap múlva már igen büszkék voltak mind a ketten, hogy Erzsike fogatában elterülve hajtottak végig a Stefánia-uton. Er-

A Nemzeti-Szalón őszi kiállítása is megnyílt, de nem igen látni benne egyebet, mint élő tanulmányfejeket. Szép asszonyokat olyan kalapokkal, melyről a nyakukba hull a masli, továbbá, a képiro-művészeti tudását fityogtató férjeket és udvarlókat, akik hangos szavakkal magyarázzák önagságaiknak azt, — amit nem tudnak.

Az orvosok képkiallításán, ott nagy dolgok vannak és különösen sokat muzsikálnak és a nők gyüleseznek Hanem a tudomány is van olyan, mint a művészet és adassék meg neki is a mi illati: a gyerekek orvosának, nagytudományu és nagy emberbarátnak: Bókainak szobrot emeltek a kicsinyek kórházának udvarán. Harsonák nélkül, csöndben történt a leleplezés. pedig mindenki tudja, hogy mennyivel áldásosabb a csöndes kertész munkája, aki apró, gyöngé növénykéket takargat, véd a fagy ellen, napsugárt lopkod még a borult égből is a fonnyadó bimbócskák számára, mint azé, a ki nagy, hangos fejszecsapással vagdossa ki az erdőből a fákat.

Máskülönben, a szép utcáink arculatját legfeljebb a gesztenyesütők formátlan, de kedves kemencéik kendőzik, azután a téli konfiások, vasárnap délután a nagytrafikosok csukott ajtóit. A kis trafikosok nem akarnak becsukni a konkurrens miatt. Ugy gondolom, hogy ezek a halál miatt is szolidaritást vállaltak egymással szemben. Hja, a konkurrens, ez valami nemzetközi kísértet! Akitől ments meg uram: engem, téged, őtet.

S hogy folytassam az utca arculatját, konstatálnom kell, hogy a legutolsó ős-nyári kávéházi vendég is behúzódott az ablakok mögé. Most már jöhetnek bátran a téli affairok. A hölgy bekacsint, az ur kikacsint, a férj pofoszkodik, az ur provokál, s mindez csak azért, az ablakok mögöl jövő kacsingatás nem olyan, mint a kávéházi aszfalt-rivierák lombjai közüljövők. Hogy miért nem olyanok? Hát kérem, mihelyt egy hajszálnyi akadály is választja el a férfit a nőtől, abban mindjárt sok inger van. Már most tessék elképzelni, hány hajszál vastagságú belga-üvegből készültek az Abbázia, vagy a New-York kávéház ablakai.

zsike páholyában pedig oly gyönyörűséggel terpeszkedtek, mintha az övék lett volna az egész színház.

Aztán szent volt a béke Erzsike és az erényes család közt s ez utóbbira jobb napok virradtak, mint valaha. Csak a szerencsétlen adótiszt sompolygott szomoruan a kisvárosi utcákon, mint a kit a békéltetésből az erényesek kirekesztettek.

Labotka bácsi ettől fogva uton-utfélen az ő budapesti leányának vagyonával hetvenkedett. A bakatiszt szintén úgy kellett magát, mint a kinek biztos támaszlékul szép rokoni vagyona áll a háta mögött.

Hogy mint lett Erzsike oly hirtelen gazdag! Mit tudom én! Az erényes család ezt sohasem kérdezte, sohasem feszegette. Belenyugodott, hogy Erzsike okvetlenül megnyerte a nagylutrit. Ez az erény jutalma. Ez a család bizott az erényben, mert igen erényes család vala.

A ki pedig ezért a Labotka család erényességében kételkednék, az vigyázzon s nézzen jól körül a világban. Ha igazságos megfigyelő, szinte mindenfelé arra a meglepően egyforma tapasztalatra jut, hogy minden erényes család kizárólag és mindig csak szegény atyafiak erénye miatt van kétségbeesve. Viszont ugyancsak minden erényes család csodálatraméltóan rendben levőnek tartja minden gazdag atyafinak az erényét most és mindörökké.

Weitzer János hagyatéka.

(Mit kaptak a család tagjai?)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, október 11

Minden egyéb eseményt háttérbe szorítva, a Weitzer János több milliós hagyatéka képezte ma közbeszéd tárgyát Aradon.

A végrendelet egy hiteles másolata ma reggel Aradra érkezett. Kokoschinegg és Panholzer grácsi társügyvédek küldték el a másolatot a polgármesteri hivatal címére. A végrendeletnek Aradra vonatkozó része szószerint úgy hangzik, ahogy azt az Aradi Közlöny tegnap már megírta.

A grácsi ügyvédek egy kísérő levelet csatoltak a végrendelethez, mely levél tartalmánál fogva felette érdekes. Azt mondja ugyanis, hogy bár Weitzer János végrendeletében négy millió koronára becsüli vagyonát, mégis a valóságban jelentékenyen kevesebbet tesz ki a hátramaradt vagyon, vagyis hogy Weitzer maga némileg tulbecsülte értékeit.

A milliós hagyaték egyébként közérdek tárgyát képezi nemcsak Aradon, de Grácban is.

Egy alább közölt gráci táviratunk arról szól, hogy Weitzer János családja, főleg az elhunyt fia és oldalági rokonai, pörrel készülnek megtámadni a végrendeletet. Ez az elhatározás egyébként a végrendelet felbontása után nyomban megérlelődhetett a család taja között, amely föltevést a család egy Grácban élő tagjának nyilatkozata is támogat. A nevezett családtag egy ottani ujságírónak ugyanis azt mondta tegnap:

Dieses Testament wurde für die Advokaten gemacht.

(Az a végrendelet az ügyvédek számára készült.)

A végrendelet megtámadhatóságának esélyei közbeszéd tárgyát képezték ma Aradon is.

Az özvegynek, úgy vélik, nem áll érdekében a végrendelet megtámadása. Mert ő talán visszaperelhetné annak a pár évi közös szerzeménynek a felét, a mi alatt Weitzer Jánossal, mint hites feleség, együtt élt, de a végrendelet rendelkezése értelmében akkor elvesztené a huszonötezer korona évi járadékot, ami pedig többet tesz ki, mint a mennyit a pörtől várhatna.

Georgievics-Weitzer Izidorról, az elhunyt adoptált fiával már egészen másképp áll a dolog.

Georgievics Izidor ugyan az adoptálás által törvényes örökrészre nem formálhat igényt, mert amint ez a végrendeletben is meg van írva, az örökfogadás megszorítással, az örökösödésről való lemondási nyilatkozattal történt, mindazonáltal bizonyosra vehető, hogy a fogadott fiu megtámadja a végrendelet függelékét.

Ez a függelék ugyanis alaki hiányokban

szenvet. Hiányzik róla a két tanu aláírása. S ezt a függelékét annál is nyugodtabban támadhatja meg Georgievics Izidor, mert nem magát a végrendeletet támadja meg vele, s így ezer koronányi csekély járadékát még csak meg sem kockáztatja.

Az adoptált fiatal emberre vonatkozólag egyébként érdekes kitételek foglaltatnak a végrendelet szövegében. Előbb azt írja róla Weitzer János, hogy azért hagyományoz neki csupán hatezer korona évi járadékot, mert vegetáriánus és igénytelen ember, akinek sem megnősülni nem volt szabad, sem önálló vállalkozásokba bocsájtkozni. Majd később a függelékben, ahol az évi járadékot ezer koronára szállítja le, azt mondja, hogy ez azért történik, mert egyrészt munkás embert akar nevelni belőle, másrészt pedig édesanyjával Weitzerné Georgievics Juliával szemben gyöngédtelen bánásmódot tanusított, akinek pedig — a végrendelező szavai szerint — „a legtöbbet köszönhet a föld keregségén.”

Jogáskörökben egyébként úgy vélekednek Aradon, hogy a végrendelet érvényességét megtámadása esetén nem sok veszély fenyegeti. Weitzer Jánost mindig, kiváló eszű embernek ismerték, s elméjének üdeségét, rugékonyságát megőrizte halála percéig.

Másrészt pedig alakilag teljesen kifogástalan a végrendelet maga. Sőt a beavatottak előtt a lelki motívumok is tisztázva vannak, melyek között Weitzer János 1901. április hó 6-án végrendeletét megírta. Ezek azonban annyira discret természetűek, hogy nem türik meg a nyilvánosságot.

A rokonok örökrésze.

Lapunk tegnapi számában kimerítően ismertettük Weitzer János végrendeletének azon részét, melyek Arad városára, mint általános örökösre vonatkoznak. E egyszerű és a maga nemében csaknem páratlanul álló hagyomány mellett a ma kapott újabb gráci táviratok értesítéséből alkalmunk van a végrendeletnek azon pontjait ismertetni, melyekben a megboldogult legközelebbi rokonainak örökrészéről intézkedik.

Azt már megírtuk, hogy Weitzer János az özvegyének, Georgievics Juliának, aki éveken keresztül hű élettársa volt, vagyona negyed részének élethossziglani haszonélvezetét hagyta legalább huszonötezer korona értékben úgy, hogy ha ennek egy évi haszna nem érné el a mondott összeget, a vagyon többi részéből egészítendő ki huszonötezer koronára. Szó szerint köztünk a végrendelethez fűzött kodicillust is, mely az eredeti hagyatékot megváltoztatva Weitzer fogadottfiára, Weitzer-Georgievics Izidorra vonatkozólag akképp rendelkezik hogy ezer korona évi járadékot kapjon, nehogy — ugymond — nagyobb örökrész által megfosztassék a férfi legszebb és legnevesebb feladatától: a termékeny munkától.

Megemlékezik a végrendelet Weitzer János nővéreiről, fivéréiről s ezek leszármazóiról is. Az ide vágó intézkedés, —

mely az előbbinél nem kevésbé érdekes — így hangzik:

Nővéreimet már életemben jelentékeny tőkék küldése, továbbá életfentartó vállalatok alapítása és fenntartása, de különösen elegendő járulékok adása által nagyon gazdagon támogattam. Ezeknek még az alábbi hagyományokat teszem:

Nővéremnek, Ramor Annának, aki főadószedő neje és Grácban lakik, hagyományozom huszezer korona tőke életfogyttglani kamatait. A tőke maga nővérem halála után ennek hátrahagyott gyermekeire száll s közöttük egyenlően osztandó fel.

Elhunyt nővérem, Reimoser Aloiza Mici nevű leányának hagyományozok négyezer koronát.

Fivéremnek, Weitzer Erhardtnak a felső-krajnai Squozában, életfogyttglan való kamatélvezetre hagyok négyezer korona tőkét. A tőke maga fivérem halála után ennek hátrahagyott gyermekeire száll s közöttük egyenlően osztandó fel.

Erhardt fivéremnek Krispel Ludmillától házasságon kívül született gyermekeire, aki jelenleg cipész mesterséget folytat, kétezer koronát hagyományozok olyképen, hogy ez összegből édes anyja, Krispel Ludmilla, amíg él, a kamatokat élvezi.

Sirk Hermannak Grácban, elhunyt nővérem, Sirk Mária fiának hagyományozok négyezer koronát.

A végrendelet végrehajtóinak.

Megemlékezik a testamentum a végrendelet végrehajtóiról, Temple Rudolfról és Sieber Edéről is. Az őket illető rendelkezés így hangzik:

„Ezekeken felül hű és odaadó szolgálatai megjutalmazásául hagyományozok Temple Rudolf urnak, bécsi nagykereskedő s a Neufeldbankcég prokurátorának (lakik Wildpret-Mark, No. 10) ötezer koronát.

Sieber Ede urnak, a gráci waggongyár irodafőnökének tízezer koronát.”

A záradék.

A végrendeletben foglalt intézkedéseket, a melyel Weitzer János közel négy millió koronás alapítványt hagyott Aradvárosának, a megboldogult tudvalevően szigoruan lekötötte. Már tegnap említettük, hogy Weitzer minden rokonának, hozzátartozójának megtiltotta, hogy a végrendeletet megtámadják és elhatározta, hogy akárki támadja meg utolsó akaratát, az fosztassék meg minden előnytől és adománytól, melylyel róluk megemlékezett.

Van a végrendeletnek még egy utolsó passzusa, mely szintén erre vonatkozik és szó szerint így hangzik:

„Kijelentem végül, hogy minden korábban készített végrendeletet, melyet halálom után bárhol is találnak, visszavontnak és minden tekintetben jogérvénytelennek nyilvánítok.”

A végrendeletet megtámadják.

Grácból ma este azt a távirati értesítést kaptuk, hogy Weitzer János végrendeletét — dacára az abban foglalt kikötésnek, mely a testamentum esetleges megtámadása esetén az illetőket sujtja — előreláthatólag meg fogják támadni.

Mikor a végrendeletet kihirdették, a

család tagjai, sőt még az oldalági rokonok közt is az a vélemény kapott lábra, hogy a *vagyon nagy része pereskedésekre fog elfogyani*. Ez a vélemény azóta csak erősült s nem lehetetlen, hogy az érdekelt felek közül egyik-másik perre viszi vélt jogainak érvényesítését.

Azok közt, ki az utolsó intézkedéseket meg akarja támadni, van első sorban a *megboldogult fogadott fia, Weitzer-Georgievits Izidor*. Reá, mint tudjuk, a végrendelethez fűzött *kodicillus* vonatkozik, amely jelentékenyen leszálítja azt az apanázst, amit maga a végrendelet részére kilátásba helyezett.

Ugy tudják, hogy a *kodicillus* alaki hiányokban szenved, mert nincs tanuk által aláírva. Már pedig azt az osztrák törvények is megkövetelik, hogy az ilyen pótvégrendeletet is két tanu láttamozza. A fogadott fiu tehát ezen az alapon pert indíthat, amit — a Grácból kapott távirat szerint — minden körülmények közt meg is fog tenni. És ezt annál könnyebben megteheti, mert őt nem fenyegeti a végrendeletnek az a passzusa, hogy a hagyományozott örökrésztől elesik az, ki a végrendeletet megtámadja. Nem pedig azért, mert Georgievits Izidor tulajdonkép nem a végrendeletet támadja meg, hanem a függelékét, a kodicillust.

Lehet-e pótvégrendelet?

Lapunk mai számában közölt végrendelet általános és érthető feltűnést keltett nemcsak a nagyközönség soraiban, de különösen a jogászberekek között, akik a végrendeletet jogi szempontokból is kritika tárgyává tették.

Némelyek szerint a végrendelet, ha nem is támadható meg, mégis bizonyos ideig illuzórius értékű. Ezek ugyanis attól tartanak, hogy időközben felszínre kerülhet egy pótvégrendelet, melyet Weitzer esetleg a mostaninak elkészülte után készített.

Ezt az eshetőséget azonban a legtöbben valószínűtlenné, csaknem kizártnak tartják, mert ha ilyen pótvégrendelet egyáltalán volna, az már nyilvánosságra került volna. A végrendelet szövegéből is kitészik, mondják azok, kik a pótvégrendeletben nem hisznek, hogy Weitzer nagyon is meggondolta a jelen végrendeletet, mert ez annyi előrelátással, körültekintéssel és szinte körmönfontossággal van megszerkesztve, hogy abból arra lehet következtetni, hogy Weitzer szilárd, megmásíthatlan akaratában gyökerezett.

Abból, hogy Weitzer annyi biztossággal disztigvált osztrák és magyar örökösödési jog között, és hogy magyar állampolgár léte az osztrák joghoz kötötte a hagyaték letárgyalhatóságát, azt következtetik a jogászok, hogy Weitzer a végrendelet szerkesztése előtt informáltatta magát a végrendelet jogi eshetőségei felől, a mennyiben biztosítékot akart magának szerezni arra nézve, hogy a vagyonával csak az történhessék, amit ő akart.

A végrendelet Aradon.

Weitzer János végrendeletét három példányban készítette el. Egy példány volt Klófác dr. bécsi ügyvédnél, egy példány ő nála és egy példány volt Kokoschinégg A. dr. és Panholzer K. dr. gráci ügyvédek irodájában elhelyezve.

Mikor Weitzer meghalt, tudomást vett a két gráci ügyvéd is a náluk elhelyezett végrendeletről. A temetést követő napon a végrendeletet fölbontották, s mikor látták, hogy Arad városa van benne általános örökösül kinevezve, a végren-

delet egy második példányát azonnal elküldötték ajánlott levélben Aradra.

A lemásolt példány ma reggel érkezett a polgármester címéhez, aki azonban, a végrendelet kézbesítése előtt már tudomással bírt Arad szerencséséről lapunkból.

A végrendeletet Panholzer dr. gráci ügyvéd küldötte és egykísérő levelet mellékelte hozzá. Ebben a kísérő levélben elmondja a gráci ügyvéd, hogy Weitzer János *tulbecsülte a vagyonát, mikor azt négy millió koronára tette*.

A gráci ügyvéd tehát négy milliónál kevesebbre értékeli Weitzer vagyonát, míg vannak olyan beavatottak, kiknek állítása szerint hat millió koronát is kitehet a háttaradott vagyon.

A kombinációkban azonban bizni nem lehet. Valószínű, hogy Weitzer becslése lesz a legigazabb.

Arad megbizottja Grácban.

A végrendelet egy másolata ma reggel érkezett Aradra *Institúris* Kálmán polgármester kezeihez. Eppen tanácsülésre készülődött a polgármester, s így a végrendelet még jókor jött. A rendes szombati tanácsülésen mindjárt határozatot hozhattak a tanácsbeliek a legközelebbi teendőkre nézve.

A ma reggeli tanácsülés aztán, éppen a végrendelet körül felmerült intézkedések szükségessége miatt, zárt ajtók mögött folyt le. A nyilvánosságot, t. i. a sajtó képviselőit kizárták a mai tanácsülésből.

Mégis valamit sikerült megtudnunk az intézkedésekből. A tanácsülés kiküldte Grácba Steinhardt Mór dr. ügyvédet.

Steinhardt Mór dr. a végrendelet egy másodpéldányával holnap reggel utazik el Grácba, ahol igen fontos teendők várnak reá.

Legelső sorban is leltárt kell neki felvenni Weitzer János összes ingó és ingatlan vagyonáról. És a leltárkészítés, tekintve, hogy Weitzer János vagyona igen különféle értékekből áll, és több helyen fekszik, néhány napot fog igénybe venni. Steinhardt Mór dr.-nak most meg kell állapítania a vagyon nagyságát s ezt a hatósággal közölnie kell, hogy a vagyonból semmi el ne kallódjék. — Fontos érdeke ez Aradnak, illetőleg Arad város szegény iparosainak, hogy a vagyon biztosítva legyen, míg a hagyaték letárgyalva nincs.

A vagyon leltározása után megy csak Grácba Reicher Károly városi főügyész, hogy a hagyaték letárgyalásánál az általános örökös, Arad város tanácsát képviselje.

Érdekes felemlíteni, hogy Steinhardt Mór dr., amikor a megbízatást elvállalta, közjegyző előtt hitelesített meghatalmazást kért, hogy Grácban Arad várost képviselhesse. A meghatalmazást meg is kapta. Ezenkívül biztosság okáért a tanács táviratot menesztett a végrendelet két végrehajtójához, melyben bejelenti, hogy Arad városa Weitzer János hagyatéka ügyében a város és az alapítvány ügyeinek képviselőire Steinhardt Mór dr. tb. városi főügyészt bízta meg, aki a vasárnap reggeli vonattal Bécsen keresztül Grácba utazik.

Majd a végrendeletemben! . . .

Ma került nyilvánosságra az is, hogy Weitzer János néhány évvel ezelőtt — s fontos az, hogy *épen végrendeletének idejében* — határozottan kijelentette *Nachtnébel* Odön előtt, hogy *végrendeletében megemlékezett Aradról*. Háromizben is tett erre célzó kijelentést, ez utóbbit azonban csak *titoktartás ígérete mellett* árulta el meghitt barátjának: *Nachtnébel* Odönnek.

Mikor Weitzer a honpolgári esküt *Salacz Gyula* és *Vannay Gyula* fogalmazó előtt és *Nachtnébel* Odön jelenlétében letette, a városházáról hazajövet azt mondta *Nachtnébelnek*:

— Nem fogja megbánni Arad, hogy kötelékébe felvett.

S nem győzte dicsérni *Salacz Gyulát*, akit rokonszenves, megnyerő modoru embernek talált.

— Olyan jó impressziót tett rám ez az ember, hogy soha sem fogom elfelejteni, — mondta.

Egy másik alkalommal Bécsben találkozott vele *Nachtnébel* Odön.

— Hogy vannak az aradiak, az én kedves aradi polgártársaim? — evvel a kérdéssel fogadta *Nachtnébel* Odönt.

— Be kell vallanom — folytatta — hogy nagyon a szívemhez nőtt ez a város. Olyan nyílt, barátságos, őszinte emberek laknak benne, amelyet én még nem láttam.

Weitzer minden évben rendszerint el látogatott *Abbáziába* s ott a *Wiener Heim*-ben lakott. Naponkint összejött ott *Nachtnébel* Odönnel s együtt szoktak volt kávézni a *Quarnero-kávéházban*. Egy ilyen alkalommal mondta Weitzer *Nachtnébelnek*:

— *Meg ne mondja senkinek doktor^{ur}: megemlékeztem a „mi városunk”-ról . . .*

De hogy négy milliónyi vagyonnak általános örökösévé fogja tenni Aradot, azt senki sem hitte.

Weitzer házassága.

Weitzer János, hogy másodszor nősülhessen, magyar állampolgár lett. Nehezen bocsátották ki az osztrák kötelékből és az sem ment könnyen, hogy magyar állampolgár lehessen. Miután kimutatta, hogy Sopronban öt év óta gyártulajdonos s hogy két éven keresztül Aradon lakást birt (*Rámoréknál* volt külön lakhelyisége) és az aradi gyárban tulnyomó részese-dése van, megengedte a belügyminiszter, hogy magyar állampolgár lehessen.

1892. október havában helyezte neki kilátásba Arad törvényhatósága, hogy a magyar állampolgárság elnyerése esetén a város kötelékébe felveszi 1893. április havának 14-én folyamodott az állampolgárság elnyeréséért s ugyanazon év május 19-én letette az állampolgári esküt *Salacz Gyula* akkori polgármester kezeibe.

Az ügyvédje és barátja ezekben az ügyekben *Nachtnébel* Odön volt. Ugyancsak *Nachtnébel* beszélt meg a módokat, mint térjen át más vallásra. Először *unitárius* akart lenni és fel is keresték *Derzsy* budapesti unitárius papot, ki utbaigazitással szolgált és a kolozsvári püspökkel *Ferencz Józseffel* is levelezett ez ügyben. Már tanulni is kezdett az új hitelvekből, de azután mást gondolt. Egy valláson óhajtott lenni leendő feleségével, ki temesvári születésű szerb leány, és így aztán Aradon a szerb vallásra tért át. Nősülni azonban Budapesten nősült. Tanuja *Vásárhelyi Béla* volt.

Mindezeknél a nagy aktusoknál említést tett arról, hogy dusan fog Aradról megemlékezni. Többször mondogatta: „*Ich bin ein Arader*“ Oly őnézettel mondt, hogy a római sem különben a „*ei vis romanus sum*“-ot.

Mikor aradi polgárnak felesküdt, ötszáz forintot adott át *Salacz* Gyulának az aradi szegények javára. Ezt az eseményt bankettel ülték meg, a melyen többek között *Boros Beni*, *Nachtnébel* Odön, *Vásárhelyi Béla*, *Boros Vida* és *Salacz Gyula* is jelen voltak. Itt is mondta:

— Die Arader werden mich noch kennen lernen?

Régi vallását tulajdonképen azért kellett elhagynia, hogy első feleségétől elválhasson s hogy elvehesse mostani özvegyét özv. *Georgievitsné*. Az osztrák törvények szerint ugyanis a katolikus vallású házaspár érvényesen el nem válhatnak egymástól. Így lett azután Weitzer magyar állampolgár és gör. kel. szerb vallású. Ezekben az ügyekben *Klofac* Ignác dr. bécsi ügyvéd volt Weitzer megbízottja.

Arad polgármestere az özvegyhez.

Institúris Kálmán, Aradváros polgármestere a mai napon megleghangu részvétellel intézett Weitzer János özvegyéhez férje elhunyt alkalmából.

A polgármester levelében hivatkozik arra, hogy Arad közönsége Weitzer Jánosról, a nagy filantrópról, örök időknél át a legmélyebb kegyelettel fog megemlékezni, emléket mindenkorra illő tiszteletben tartja s biztosítja az özvegyet, hogy ő benne Aradváros közönsége a nagyemberbarátnak visszamaradt élete felét fogja mindig tisztelni. Erre való hivatkozással azon óhajának ad kifejezést, vajha az özvegy jó indulata is kísérelné néhai férje nagyszerű hagyatékát, mert e jóakaratra, hogy az elhunyt végső óhaja egészében teljesedjék, mulhatatlanul szükség van.

EGYESÜLETI ÉLET.

(*) Az aradi Lloyd-társulat alapszabályait a kereskedelemügyi miniszter, mint most a várost értesítette, nem hagyta jóvá.

(*) Az aradi Ipartestület előjárósága hétfőn folyó hó 13-án, délután öt órakor rendes havi ülését tartja, melyre a tagokat e helyen is meghívja az elnökség.

Nagy botrány

Temesmegye közgyűlésén.

(Rendetlenségek az árvaszéknél.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, október 11.

Temesmegye törvényhatósági bizottságának ma tartott közgyűlésén viharos jelenetek játszódtak le. A felszázalékos pótlódó, de főleg az árvaszéknél emlegetett sokféle szabálytalanság háborította fel a kedélyeket, elannyira, hogy a főispán több szónoktól kénytelen volt megvonni a szót, a mi újabb viharra szolgáltatott alkalmat.

A háborúság előjele a megyei szabadelvűpártnak már tegnap tartott értekezletén felütötte a fejét. Többek közt tárgyalásra került itt *Sztura* Szilárd dr. megyei tiszteletbeli főügyész felelőzése, melynek kapcsán ismeretlen forrásból az a hír kelt szárnya a közelmúltban, hogy Temesmegye árvaszékénél kétmillió árva vagyon veszett el. A legszigorubb vizsgálat kiderítette, hogy a vádnak semmiféle alapja nincs s a megyei tisztikar becsületét, ügybuzgóságát, az árva vagyon kezelését a legkisebb vád sem érheti. Ez ügy kapcsán kifejlett sajtóvita során számos jel merült fel arra, hogy a megye elleni támadás értelmi szerzője *Lendl* Adolf országgyűlési képviselő, aki legutóbb egész röpiratot írt, amely ugyancsak tele van a megyei tisztikar ellen szórt vádakkal.

A *Sztura*-féle határozatra vonatkozólag, mivel *Sztura* határozottan kijelentette, hogy ő semmiféle vádat a megyei tisztikar ellen nem emelt, a szabadelvű párt azt indítványozta, hogy a belügyminiszter által a vád terjesztői ellen kívánt megtorló lépésektől a megye tekintsen el és jelentse ki, hogy a megyei tisztikar korrekt-

ségét s megejtett vizsgálat kétségén felül kiderítette, továbbá, hogy az összes tisztikarnak és az illető közleményekben törvénytelen befolyással vádolt főispánnak teljes bizalmat szavaz.

Ilyen előzmények után nyílt meg a mai közgyűlés. Nagy felháborodást keltett, hogy *Joanovics* megyei főjegyző az ajtónál elfogdosta és teronitálta a belépő megyebizottsági tagokat főleg a községi jegyzőket.

Mikor *Pepa* buziási főesperes az árvaszéki vizsgálat ügyében beszélni akart, *Molnár* főispán megvonta tőle a szót. Erre az ellenzék hevesen zajongani kezdett s élesen kritizálta a főispán eljárását.

A zaj és lárma megkétszereződött, mikor felolvasták a közigazgatási-bizottság jelentését, mely szerint nincs ok az árvaszék ellen szigorubb eljárásra, mert a felmerült rendetlenségek még 1878. év előttiek.

Erre felállt *Sztura* Szilárd dr. s azt a szenzációs kijelentést tette, hogy az utolsó tizen-négy év alatt is rendkívül sok szabálytalanság történt a megyei árvaszéknél.

Óriási zugás támadt e kijelentés után a teremben. A megyebizottsági tagok felugráltak. egyszerre tizen is akartak beszélni. Többen azt indítványozták, kérje fel a megye a kormányt, küldje le *Kaffkát* vizsgálóra, ő majd rendet csinál.

Általános izgalomban indult meg a szavazás. A *Kaffka*-féle indítványt elvetették s csekély többséggel elfogadták a közigazgatási bizottság jelentését egész terjedelmében.

A közgyűlés nagy lárma és zugás közt oszlott szét.

Az orsovai robbanás.

(Négy ember halála.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, október 11.

Ma már közelebbi részletek érkeztek arról a borzalmas katasztrófáról, mely tegnap este az orsovai kaszinóban történt. Az acetilén-gazométer felrobbanásának immár négy áldozata van: ma meghalt a szerencsétlen bérszolga is, a kit félig összeégve, bezuzott fővel vonszoltak ki a romhalmazból.

A kaszinóval kapcsolatos vendéglőben pár nap előtt készültek el az acetilén-világítás bevezetésével. Az építő cég szerelője még Orsován tartózkodik, de a mérnök, ki a munkálatokra felügyelt, már elment. Azzal utazott el, hogy minden a legnagyobb rendben van, a világítás pompásan be fog válni.

Hihetetlen, minő könnyelműséggel jártak el ezek a „szakközegek“ a vezeték elhelyezése körül. A gazométert a kaszinó szobája alatti souterrain-ben állították föl, a nyolcvan lángra berendezett készülék zárt helyen volt, nagyforgalmu helyiségek alatt, melyek így minden pillanatban kivoltak téve a felrobbanás veszélyének. A készüléknek ilyen elhelyezése rendőrileg tilos, a mit elsősorban a vállalkozó cég mérnökének és szerelőjének kellett volna tudni.

A robbanás este 6 óra tájban történt. Mikor a világító készüléket működésbe hozták, észrevették, hogy az új lámpák sehogy sem akarnak égni. *Takács* István szállótulajdonos a bérszolgával lement a pincehelyiségbe, hogy a baj okát megvizsgálják, mert a szerelő éppen akkor nem volt kéznél. Valahogy a kiszabaduló gáz meggyult s a következő pillanatban bekövetkezett a detonáció.

A robbanás ereje oly nagy volt, hogy a souterrain fölött lévő helyiségek leszakadtak a pincehelyiségbe s a közeli környéken levő ablakok mind betörték. A ház nagy része összeomlott s

maga alá temette a szállótulajdonost, *Rozechnal* Henrik főpincért, a bérszolgát és a borfiut. Mindhárom halva húzták ki a romok alól. Az iszonyuan megcsontotva és megégve vonták ki. Még élt a szerencsétlen, de ma reggel ez is meghalt. A robbanás idején az udvaron tartózkodott, itt ütötték le az összeomló épületrészek. Életveszélyesen megsérült a szakácsné is.

A nagy teremben, mely alatt a robbanás történt, sok vendég tartózkodott. Szerencse, hogy idején el tudtak menekülni. Ezek az ablakokon ugráltak ki s közülök többen megsérültek. A csodával határos, hogy a katasztrófának még több áldozata nem lett.

A romokat ma takarították el s az áldozatokat holnap fogják eltemetni.

Kolozsvár ünnepe.

(A Mátyás-szobor leleplezése.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, október 11.

Holnap délelőtt 10 órakor fogják leleplezni Kolozsvárott *Fadrusz* János mesteri alkotását, *Mátyás király* szobrát. Országos ünnepség lesz ez, melyre egybesereglettek az összes törvényhatóságok küldöttei, hogy tanui legyenek a nagy király, igazságos *Hollós* Mátyás dicsősítésének. Kincses Kolozsvárott van már a király képviselője, *József* *Agost* főherceg, ott vannak a kormány tagjai, ott a notabilitások s a törvényhatóságok sorában *Aradmegye* és *Aradváros* küldöttei.

Gyönyörű díszben várja Kolozsvár a honari ünnepet. A vasutól a város főteréig kétszáz obeliszk van felállítva, lánzsákkal díszítve, melyek tetején a *Korvin* család címeréhez hűen hollómadár ül, csőrében aranygyűrűvel. A lappal betakart szobor körül óriási oszlopokon négy turulmadár ül, kiterjesztett szárnyakkal. Az oszlop alján négy életnagyságu oroslán tartja a címerpajzsokat. A szobor előtt van a király képviselője és a notabilitások részére nyitott dísz sátor.

Legszébben van dekorálva a székesegyház s a plébánia épület, *Mátyás király* szülőháza, a *Bánffy*-palota s *Béldy* főispán háza, a hol *Szell* Kálmán miniszterelnök szállott meg.

Az összes szállodák zsufolásig tömve vannak. Alig van a városban ház, a hol vendég ne lenne. Holnap pedig a város lakossága előreláthatólag megkétszereződik.

Az ünnepség első része már a mai nap folyamán végbement. Délelőtt az *Erdélyi irodalmi társulat* diszgyűlést tartott az unitárius kolégium épületében. *Jókai* Mórt és nejét küldöttség hívta meg ide s a gyűlésen lelkes ovációkkal fogadták őket a budapesti vendégekkel egyetemben.

Az ülést *Szamosy* elnök nyitotta meg magas szárnyalású beszéddel, mely után felolvasták *Felszeghy* Dezső alkalmi költeményét.

Bartha Miklós nagyhatású emlékbeszédet tartott *Mátyás király*ról, majd elszavalták *Szabolcska* Mihály költeményét, végül pedig *Jankó* Abigét olvasta fel *Jókainak* egy régebbi, *Mátyás királyra* vonatkozó versét.

Este külön vonattal érkeztek meg Kolozsvárra *Szell* Kálmán miniszterelnök, *Fejérváry* br, *Wlassics*, *Darányi* és *Plósz* miniszterek, *Apponyi* Albert gróf, számos főrend és képviselő. A pályaudvaron nagy közönség fogadta a vendégeket, élükön *Hegedüs* Sándor és *Feilitesch* Arthur br. kolozsvári orsz. képviselőkkel, *Béldy* gróf főispánnal és *Szvašina* Géza polgármesterrel, ki lelkes beszéddel üdvözölte *Szell* és a házelnököket.

A miniszterelnök megköszönte az üdvözlést, kijelentve, hogy a kormány és a képviselő-

selőház tagjainak megjelenése annak tanúsága, hogy ez az ünnep a nemzeté és az egész országé. Apponyi is megköszönte röviden a fogadtatást, mire a vendégsereg kocsikon óriási közönség sorfala és szakadatlan éljenzése közt a városba hajtatott.

Este tíz órakor megérkezett *József Ágost* főherceg, kit rendkívül lelkes ovációkkal fogadtak. Az egész város ki volt világítva; a házak lobogódiszbe öltözve várják a holnapi ünnepélyt.

József Ágost főherceg megérkezését ágyúlövések jelezték, fogadtatására Széll Kálmán miniszterelnök diszmagyarban jelent meg a kormány jelenlévő tagjaival.

Este a színházban diszelőadás volt, a mely a Jókai-párt újból lelkesen ünnepelték. *Heltai* színész a társulat nevében óriási babérkoszorút nyújtott át a költő-királynak.

Az aradi román ház megnyitása.

(A fővárosi ünnepély.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, október 11.

Holnap, vasárnap avatja fel az aradi románság *Casa Nationala* nevű nemzeti házát, mely a nép számára való vigadónak készült.

A ház csinos földszintes épület, s a Fejszcutcában áll, teljesen készen várva a megnyitást. Az épület fő része egy tágas terem, mely nagyobb a Fehér Kereszt szálló diszterménél. A nagyteremből mellékhelyiségek nyílnak.

A ház 20,000 koronába került, s az összeg adakozás útján gyűlt egybe. Az építkezésnél nagy buzgalommal működött közre a nép. Majd az összes téglát és a homokot ingyen szállították a fuvarosok. A tetszetős épület célja, hogy abban tarthassa meg a nép mulatságait; e mellett azután kiadják a terem bárkinék mulatságra, lakadalomra, vagy más hasonló alkalomra. A befolyó jövedelem a gör. kel. román egyházközségé, mely az építkezés finansziát vezette.

Az egyházközség felügyele alatt bizottság létesül a ház gondozására, s a népmulatságok rendezésére. Ezek a mulatságok vasárnap délután tánc formájában fognak rendszerint folyni. A táncra való belépődij a legények részére 40 fillér, a leányok részére 20 fillér lesz.

A megnyitó ünnepély holnap, vasárnap délután két órakor lesz. A házat egyházi ceremóniák között felszentelik, majd *Oncu Miklós* dr. az egyházközség elnöke beszédet tart. Ezután pedig rázendít a cigány a legelső nótára s kezdetét veszi a tánc.

A megnyitó alkalmából beszélgetést folytattunk az aradi románság egyik vezető emberével a *Casa Nationala* célját illetőleg.

— A legszebb cél vezérelt bennünket, mikor a házat megteremtettük — mondotta. — A nép érdekében építettük fel. Most szétszórva, zug-korcsmákban, lebujokban mulat a nép vasárnaponként és sok alkalmat talál arra, hogy erkölcsében súlyedjen. A fejszcutcai ház arra való, hogy visszatérjen a régi erkölcsökhöz. Ott nem lesz mód a részegeskedésre, botránnyokra, verekedésre, leányszöktetésre. A lebujokban berugott állapotban nem respektálja a legényja nőt, pedig ez a szegény osztálynál is szükséges.

— *Politikai célokat* nem fog szolgálni a ház? volt erre a kérdés.

— Nem. Ebből a házból teljesen száműzve lesz a politika. Az egyházközség célja a társadalmi s a nép erkölcsének megjavítására irányul. Már a megnyitó is ezt fogja mutatni, s még jobban a jövő, melylyel Aradváros társadalma bizonyára teljesen meg lesz elégedve.

SZÍNHÁZ ÉS IRODALOM.

A színház műsora:

Vasárnap: Délután: Tündérlak Magyarokban, népszimf. Este: Rip van Winkle, operette. (Páros bérlet.)

Hétfő: Pillangó-kisasszony, dráma; Robinsonok, vígjáték. (Páratlan bérlet.)

Kedd: Lotty ezredesei, bohózat. (Páros bérlet.)

Szerda: Ember tragédiája, dráma. (Páratlan bérlet.)

Csütörtök: Ember tragédiája, dráma. (Páros bérlet.)

* **A színház munkaprogramja.** Az aradi színtársulat szorgalmát most erősen igénybe veszik az újdonságokra való készülődések. Napról-napra erősen folynak a próbák azon darabokból, a melyek a következő hetek műsorába lettek fölvéve. A műsor rendkívüli változatoságát igazolja a darabok következő sorozata: Előkészületben van a drámák közül: *Kurucz Feja Dávid, Fabricius leánya, XI. Lajos*; az operettek közül: *Nilusi varázsló, Rosina, Koldus király*; az operák közül: *Bajazzo, Hunyady László és Lohengrin*; a társadalmi vígjátékok közül *Szerencse*, a budapesti Nemzeti Színház kitűnő műsordarabja Zilahyval. A történelmi darabok, az operettek és különösen az operák nagy arányú kiállításai, az új gépezetek bemutatását teszik szükségessé. A színpad e tekintetben is bátran fog vetélkedni a kitűnően dotált bármely fővárosi színházzal. Az igazgató mindeme újdonság előadásánál nagy súlyt helyez a kifogásalan összjátékra, mint a jó előadások első alapfeltételére.

* **Katalin.** A téli szezonban ma került először színre a diadalutat járt Béli-Fehér-féle magyar eredetű operett: a *Katalin*, címszerepben Zilahyné Singhoffer Vilmával. A színház, jóllehet a nyári szezon rövidségéhez képest meglehetősen lejátszott már az operett, teljesen megtelt. Az est főszereplője Zilahyné volt, akit ma valósággal ünnepelt a közönség. És méltán. Az operett nagy stílusú zenéje, mely egyes énekszámokkal és különösen nagy hangszerelésű fináléival az opera terén mozog oly énekhangot követel, amely erejével, csengésével és változatos hangfutamával nemcsak a teljes kar össz éneke, hanem az orkeszter leg-erősebb fortéja felett is dominálni tudjon. Ilyen hanggal rendelkezik Zilahyné. Amily olvadókönyv és látvány volt a „Miért ad az isten szívet nekünk...” kezdetű szövegben, amily epedő volt hangjának rezgése a szerelmi-dalban („Oh jer, oh jer...”), ép oly erőteljes és drámai volt a cárnő hatalmát és haragját tolmácsoló nagy énekben. Hatalmas virágcsokor és belépése alkalmával a színpadra hullott virág-és fejezte ki a közönség elismerését szép és tökéletes énekművészetéért. Volt taps sok és nagyon sűrű. Az aradi közönségnek megvan az a rossz tulajdonsága, hogy a legdrámaibb jeleneteket is képes elrontani felvonás végére és nem a jelenés közepére való tapsokkal. A szerelmes hadnagy szerepét *Parlagi Kornélia* játszta két *Germaine*-re való igyekezettel. Új volt *Anila* szerepében *Szilassy* Juliska, akiről mai szereplése alkalmából nem mondhatunk többet, minthogy temperamentumos színésznő és hogy — selypit. A hat miniszter egyenként és összesen annyit viccelt, hogy sem a komikumukat, sem a komolyságukat nem hittük el. (z—a.)

* **Az ember tragédiája.** A következő szerdán Madách „*Ember tragédiája*” kerül bemutatásra. Ez az előadás valóságos premier-számba megy, oly hatalmas arányú e darabnak kiállítása és felszerelése. Az *Eszterházy* gróf tulajdonát képezett díszletek, a pazar ruhátár, a fegyverzet és a világítási effektus eseménynyé fogják tenni e drámai költemény előadását. Nem túlzás, ha azt állítjuk, hogy magyar színpadon ily művészies kivételű és gazdag kiállítással színdarabot még be nem mutattak. Zilahy igazgató programjában kifejtett elvéhez hiven nem riadt vissza a nagyarányú áldozattól, mert csak így és ezzel a törekvéssel avathatja tényleg nemzetivé színházunkat. A darab első bemutatása után már bérletben megy.

* **Vasárnapi előadások.** Holnap, vasárnap délután *Tündérlak Magyarokban* és este *Ripp-Ripp* kerül előadásra Zilahynéval Lisbeth hármass szerepében. A barlangjelenet hirtelen változását már az új gépek segítségével rendezik.

* **Robinzonok.** A hét egyik legérdekesebb újdonsága az oly korán elhunyt költőnek, *Maklai* Emilnek verses egy felvonásos vígjátéka. A féktelenül csapongó fantázia játszi szüleménye e kis vígjáték. A darabban *Békés Gyula* Hamilton Kruzoet, a tengerre vágyódó egyetemi tanárt játsza s ebben a szerepben lép fel először az évadban. A többi főszerep *Gazdy* Arának, *Pajor* Agnesnek, *Sarkady*-nak és *Ternyei*-nek lett kiosztva, kik mindannyian külön-külön is egyöntetű összjátékaikkal sikeresen fogják érvényre juttatni e bájos kis darabot, melyet a fővárosban egymás után ötvenszer adtak a magyar színházban.

* **A vigszínházi körút vége.** *Goldberger* és *Löbl* impresszáriók a nyáron művész körútra szerződötték *Hegedűs Gyulát*, *Topolcai Dezsőt* és *Vendrei Ferencet*, akik kijelentették, hogy a körút művészi sikerét csak úgy lehetne biztosítani, ha *Góth Sándort* is szerződötték. A vállalkozók beleegyeztek *Góth* szerződötésébe, de kikötötték, hogy anyagi balsiker esetén a három művész elvállalja *Góth* szerződötésének költségeit. Ez az eset bekövetkezett és az impresszáriók 840 korona erejéig bepörölték most a három művészt.

* **A legáltalában magyar olvasóközönség számára nehéz jó olvasmányt találni, olyant, a mely ne csak szórakoztasson, hanem gyönyörködtessen is.** *Pósa* Lajos az „*En Ujságom*”-ban megoldotta a kérdést. Ez a képes hetilap igazi magyar gyermeklap, élvezetes és egyúttal kitűnő nevelési eszköz. Egészséges, magyar szellemű, kis publikumának legszívesebben látott barátja. Előfizethető a kiadónál, *Singer* és *Wolffner*nél lehet Budapesten, negyedévi két koronával.

Athleták otthona.

(Az Aradi Athletikai Klub kaszinója.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, október 11.

Arad sportélete a legközelebbi jövőben nagy átalakulásnak néz elébe. A sport, mely eddig csak a szabad ég alatt tanyázott, biztos hajlék alá kerül.

Az Aradi Athletikai Klub, mely immár a sportnak is téli hajlékot fog nyújtani s így vége lesz a *sport-szezonoknak*, mert sportszezon mindig lesz.

Említettük már, hogy az Aradi Athletikai Klub téli, a színházépület félemlétén kaszinót rendezett be magának. Három szép tágas és világos szobából áll a kaszinóhelyiség, mely már bebutorozva várja a végleges megnyitás napját, november elsejét hogy kellemes, barátságos otthonul szolgáljon a klub tagjainak.

Nemcsak kaszinó lesz ez a klubhelyiség. Hanem sportszalon, ahol a tagok folytathatják azt, a mit a hűvös idő beálltával abbahagytak. Lesz ugyanis a kaszinóban tekeasztal, és azonkívül egy a billiárdnál sokkal érdekesebb és modernebb asztal: az u. n. ping-pong asztal. Ezen lawn-tenniszt lehet játszani, kicsiben és zárt helyiségben.

A sportok sorozata evvel még nem záródik. A klubvezetőség most alkudozásban van, hogy a már kibérelt helyiség mellé még egy helyiséget vegyen ki, melyben aztán *vivótermet* rendezne be. Ha az alkudozások sikerre nem vezetnek, akkor egyelőre a polgári iskola tantermében marad a klub vivóiskolája, a hol felváltva a tornának is hódolhatnak a testgyakorlat kedvelői.

A klub legközelebbi célja az, hogy tagjainak a kaszinóhelyiségben barátságos és fesztelen otthon nyújtson. Hogy ez másként is lehetséges legyen, a klub a kaszinóhelyiség megnyitása napján, november elsején ismerkedő társas vacsorát rendez.

A megnyitást megelőzi a klub közgyűlése,

mely október 27-én lesz a Millennium-sörcsarnok különtermében.

A klub jövő nyári terveire vonatkozólag annyit el lehet árulni, hogy a sporttelepen, melyet az idén kapott a klub a várostól, nagy költéggel díszes pavillont fog építtetni, mely találkozója lesz az anyhe nyári estéken mindazoknak, akik szeretik a testedzést, az izomfejlesztést a férfias játékokat.

Ha még annyit megírunk, hogy a klub lesz az idén az első, mely az élitbálok sorát egy disztिंगvált *athlétabál*-lal nyitja meg, nem tulozunk, ha a fiatal együletet agilisnak nevezzük.

A prágai milliós sikkasztás.

(Háromból — négy millió.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, október 11.

Tegnap számunkban röviden említettük, hogy Prágában, a Szent Vencel-egyesületben három millió koronás sikkasztásnak jöttek nyomára s ennek következtében Droszt pápai kamarást az igazgatótanács volt elnökét és Kohout-ot az egyesület volt igazgatóját ma letartóztatták. A sikkasztást az előleg-pénztárban fedezték fel.

Mint budapesti tudósítónk táviratozza, a Szent Vencel egyesületben a mai nap folyamán újabb sikkasztásnak jöttek nyomára, úgy hogy az összes eddigi hiány nem három, hanem négy millió korona.

A mai vizsgálat során rájöttek, hogy a zálogkölcson-osztályban is történtek sikkasztások, a melyeket a hivatalnokok úgy követtek el, hogy családtagjaiknak és rokonaiknak aranyeműekre négy-öt, sőt tízszeres kölcsönököt adtak.

Az intézet vezetősége ma az érsekhez, püspökhöz és a klerikális főurakhoz fordult segítségért, de ezek a segítséget kereken megtagadták.

A vizsgálat még hetekig el fog tartani és több mint bizonyos, hogy újabb sikkasztásoknak fognak nyomára jönni.

A sikkasztásról már régóta folyt a beszéd és az előlegezési pénztár volt főkönyvelőjének, Orth városi tanácsosnak halála után az a hír terjedt el, hogy Orth nagy összegeket sikkasztott el. Orth igen nagy szerepet játszott a prágai társadalomban és cseh célokra rendezett gyűjtéseknél mindig legelőül állott; temetésén a városi tanács rendeletére meggyújtották az utcán a légszeszlámpákat. A vizsgálat kiderítette, hogy Orth négyszázezer korona összegig károsította meg az intézetet, és pedig olyképpen, hogy elzalogosított sorsjegyeket nem könyvelt el s aztán ő maga újra elzalogosította ezeket a sorsjegyeket az intézet pénztáránál s a fölvevő összegeket magának tartotta meg. A további vizsgálat azt is megállapította, hogy Droszt és Kohout a társaság több hivatalnokával együtt hamisította a könyveket és ily módon körülbelül három millió koronát sikkasztottak el.

Az intézet irodahelyiségeiben foganatosított vizsgálat is furcsa dolgokat derített ki, hogy a többi közt az, hogy Droszt papi állásához alig illő életmódot folytatott. Droszt a cseh klerikális pártnak egyik vezére volt; a pápa néhány hónap előtt adományozta neki a *pro ecclesia et pontifice* érdemkeresztet. A betevők pénze nincs veszedelemben, mert az intézetnek nagy aktívái vannak és mert az előlegpénztárnak összes tagjai szavatolnak a kötelezettségeikért.

A tegnapi nap folyamán letartóztatták még Herzig főkönyvelőt és Haebert becsüst. Az elsikkasztott összeg a vizsgálat eddigi eredménye

szerint több mint négy millió korona. A sikkasztások kezdete *husz évre terjed vissza*. Hamis mérlegek és hiányos ellenőrzés tették lehetővé, hogy a sikkasztást eddig föl nem fedezték.

A sikkasztó Drosztról érdekes dolgokat ír egy bécsi lap.

A Szent Vencel egyesület elnökének letartóztatása óriási feltűnést keltett. Monsignore Droszt János tanár évek óta a cseh-klerikális párt vezetője; hosszú idő óta a *katholikus politikai egyesület* előljárásági tagja és a *Szent Mihály testvér egyesület* elnöke volt. Droszt Prágában született 1837-ben, s 1860-ban szentelték pappá. Legelőször káplán volt a szentadalberti templomnál. Hosszabb ideig a ma már megszűnt „Czech” című klerikális lapot szerkesztette, több évig pedig mint hittanító működött a kleinseiteni cseh reálgimnáziumnál, majd pedig nyugalomba vonult. Már hittanár korában érintkezést keresett a Szent Vencel előleg egyesülettel és az ő befolyásának tulajdonítható, hogy a wysegradi káptalan mostani prépóstja Karla dr., aki akkortájt elnöke volt az egyesületnek, állásától megfosztott.

Karla távozása után Droszt lépett az igazgatóságba s néhány évre reá elnöke lett az egyesületnek. Mint ilyen szabad lakás mellett 6000 korona évi fizetése volt. A cseh előleg pénztár a *Zivnostenka Banká*-hoz képviselőnek választotta; ez az állása is fizetéssel volt egybekötve. Néhány nappal ezelőtt mindkét állásáról lemondott.

A klerikális mozgalmak körül szerzett érdemeiért a pápa kinevezte pápai prelátusnak, és később Schönborn gróf hercegprimás primási jegyzővé választotta. Ezenkívül, mint említettük, a pápa a *pro ecclesia et pontifice* érdemkeresztet adományozta neki. Több mint husz éve Droszt nagy cseh bucsujárásokat rendezett Rómába s klerikális és ferdális körökben magasra becsülték.

Mint hírlik, Droszt szenvedélylyel játszott a tőzsdén. Nem csekély magánvagyonra van, de van egy élők között kötött szerződés, mely szerint halála esetén egész vagyona gazdasszonyára és ennek 28 éves fiára marad.

Drosztnak rövid idő előtt Prága mellett két villája volt, a melyekben rendkívül kicsapongó, buja életet folytatott. Az idén az egyházi hatóság megtiltotta neki, hogy cseh bucsut vezessen Rómába, mert régebbi bucsujárásokon nagy bosszúságot okozott, hogy *Droszt néhány nőszemély társaságában utazva*, erkölcstelenül viselkedett a Rómába vezető uton. Mindenekelőtt azt tiltották meg neki, hogy házvezetőnőjét is Rómába vigye. Droszt ennek folytán nem vett többé részt bucsukon.

SPORT.

+ Az aradi löversenyre erősen folyik a készülődés. Már kiírták a nevezést a *Drag hunt steeplechas*-re is, amelyik egyik legérdekesebb száma lesz a vasárnapi futamoknak. Egre a nevezés október 15-én este záródik, s már is több nevezés folyt be rá. A kopófalva-vadászatra két tiszteletdíjat adott az aradi versenyegyesület. Az első díj egy gyönyörűen mintázott, egy vadászatra kész lovat ábrázol, a második díj pedig egy ezüsttel szegélyezett üveg hamutartó, melyen egy teljesen felszerelt huszár alakja látható, lóháton ülve. A tiszteletdíjakat a jövő héten közszemlére teszik Maresch Gyula kirakatában.

+ A kisjenői félvér-verseny a jövő vasárnap, október 19-én folyik le s minden tekintetben kitűnőnek ígérkezik. Az arad-csanádi vasutak igazgatósága, mint már említettük, a versenyre két külön vonatot indít, oly kedvező beosztással, hogy az minden igényt ki fog elégíteni. A nevezésekből kitetszik, hogy a versenyszámok igen érdekesek lesznek. Ismert urlovasok és kipróbált lovak mérik össze erejüket és ügyességüket, s előre látható, hogy a

totalizátor, melynek Dániel Endre lesz a vezetője, magas kvótát fog fizetni. Kényelmes, szépen díszített tribün állítanak fel, a pálya is kitűnő, a társas estére és táncra szintén nagyban folynak az előkészületek. Sajnos, hogy József főherceg nem jöhet le a versenyekre, mint azt megígérte. Ebben betegsége és családi gyász akadályozza. A totalizátoron játszó közönségnek a következő tippeket ajánlhatjuk:

I. Marygold — Milda II. Szöcske — Mátka.
III. Pallér — Sasa. IV. Diéta — Tanbetyár — Malachit. V. Modern — Dragina. VI. Rézkakas — Remény — Legény.

Esterházy páter szerelme.

(A gróf-pap és a francia tanítónő.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, október 11.

Megirtuk tegnap, hogy Esterházy Jenő gróf kilépett a jezsuita rendből s pert indított a rend ellen kétmillió korona kiadása iránt, melyet annak idején a jezsuitáknak adott át. Ma kiderült, hogy e kilépés mögött egy nagyon érdekes szerelmi regény rejlik, amely szereplői személyénél és körülményeinél fogva úgy hat, mint egy mult századbeli érzékeny história, tele gyöngédséggel, hihetlenséggel és megindító részletekkel. Azok számára, akikkel megesett, valóban érzékeny ez a történet. S az olvasó számára: páratlanul érdekes.

A maga szenzációs részleteiben így szól a történet:

(Találkozás husz év múlva.)

Két évvel ezelőtt egy francia hölgy érkezett Párisból Budapestre, ahol mint a francia nyelv oktatója, egy előkelő leánynevelő intézetben kapott alkalmazást. Teyllard de Reynac márkinőnek mondta magát, akit egykor dús gazdag családjának tönkrojtása kényszerített arra, hogy a mindennapi kenyeret tanítással szerezzze meg. Rendkívül zárkózott természetű nő volt és bár alig érte el a virágzás korát, idősnek, negyven esztendősnak tetszett. Állandóan fekete ruhát viselt, ami még növelte arcának beteges sápadtságát. Szabad idejének java részét otthon, az internátusban töltötte, ritkán távozott hazulról és akkor is csak azért, hogy Budapesten egyedüli ismerősénél, egy mágánacsaládnál tegyen látogatást.

Ilyen alkalommal történt, hogy a francia vendégnek egy a főúri házhoz szintén bejáratos jezsuita pátert mutattak be. A jezsuita atya, páter Esterházy Jenő gróf, a budapesti rendház tagja volt. Csakhamar kitudódott, hogy a franciatanítónő meg a páter régi ismerősök. Majdnem két évtizede hogy nem látták egymást. Franciaországban találkoztak. A gróf egészen fiatal ember volt még akkoriban, Reynac Mária pedig mint serdült leány lépett a világba. A világi gróf sokat forgott az akkor szép leány körül, de később elhagyván Franciaországot, lemondott a világ hívságairól s ime, most mint a legszigorubb papi rend tagja, állott ifjúkori ideálja előtt. A gróf eme váratlan találkozás után még gyakran jött össze a francia tanítónővel.

(A leendő primás.)

Esterházy Jenő gróf, aki 1857-ben született, az Esterházyak hercegi ágának a sarja. Gyöngye testalkatu fiú volt, hibás bal füllel, melyet állandóan fekete posztókötés takart. Odahaza nagyon vallásosnak nevelték és amikor középiskoláit elvégezte, mérnöknek készült. Csakhamar azonban a jogi pályára lépett. Kiválóan szorgalmas, talentumos tanuló volt, de emellett sportot is üzött és a pisztolylyal való lövésben mesteri tökéletességre tett szert.

Az ifjú gróf egyizben többet magával a budai hegyekbe rándult ki, ahol a társaság egy

vén cigányasszonnyal akadt össze. A cigány nő váltig kérlette a grófot, engedné meg, hogy a kezéből jósoljon. A fiatal gróf társai unszolására végre is engedett a kérésnek. A jósnő sokáig szemlélte a finom kéz tenyerének kuszált vonalait és azután ezeket jövendőlte a grófnak:

— Pappá lesz a fiatal ur. *Nagyra viszi, egészen a hercegprimásig.*

A társaság hangos derűtségre fakadt. És ime, mi történik alig egy esztendő múlva? Esterházy Jenő gróf otthagya a jogi pályát, papnak ment és mint klerikus, az insbrucki szemináriumba lépett. Majd a jezsuiták rendjébe vétette föl magát és a noviciátust a nagyszombati rendházban töltötte.

(Az aszkéta páter.)

Az egykor világi gróf teljesen alávetette magát a rend kiválóan szigorú szabályainak. Ő, akinek világi ember korábban egész sereg inas állott rendelkezésére, maga seperte szűk cellájának kőpadozatját, maga tisztogatta ruháját, lábbelijét. És a mikor betöltötte a lelkeszi fok elérésére a rend előirta kort, a harminc esztendőt, Kalocsán pappá szentelték. Ezzel egyidejűleg lemondott mint született főrend, főrendházi jogának gyakorlásától. Édesatyja akkor már nem élt, anyja pedig karmelita apáca lett a rend meyeiingi kolostorában. A fiatal jezsuita páter a vagyonnak reá eső részét testvéreinek adományozta, csupán *hét millió koronát* tartott meg készpénzben és ezt az összegét a jezsuita rendnek juttatta. Ebből a pénzből épült fel a budapesti mária-utcai jezsuita templom és kolostor, amelyben páter Esterházy Jenő gróf negyedmagával lakott.

Páter Eszterházi renkívüli szigorú, aszkéta életet folytatott. Társai nagyrebecsülték, a rend mindenha büszke volt erre a tagjára és a római generálitásnál is benne látták Magyarország jövendőbeli hercegprimását. Ő maga az ecclesia militansnak volt a kifejezője. Erre valának agresszív, leginkább francia nyelven tartott szónoklatai, amelyekhez seregestől özönltek a főváros mágnásvilágának hölgyei. A közélettermetű, aszkéta kinézésű páter prédikációi közben idegesen igazgata a bal fülét takaró fekete selyemkötést, szemel valósággal lázban égtek és az egész ember szónoklata közben a hitéért vértanúságot szenvedni kész pap benyomását keltette.

(Titkos légyottok)

Az utóbbi időben, az elmúlt esztendőnek végével volt ez, nagyfokú idegesség lepte meg a grófot. Órák hosszáig járt-kelt a kolostor folyosóján izgatottan, majd siető lépéssel, mintha valami belső hatalom kergetné, a templomba ment és leborulván az oltár előtt, hosszasan imádkozott. Napokig nem távozott el hazulról, hogy aztán később minden délutánját a kolostor falain kívül töltsse.

A grófnak ezek a mindennapos kirándulásai, kedélyállapotának duzsága arra indították a rendtársakat, hogy okát kutassák. Csakhamar kitudódott hogy páter Eszterházi a kolostor közelében lévő Szent-király-utca 49-ik számú házba jár és látogatásai az ott az első emelet 27-ik száma alatt egy bérelt szobában lakó De Reynac Mária Teréz francia tanítónéknak szólnak. Reynac Mária tavalyan október 28-án költözött ebbe lakásba és azóta délutánonként állandóan fogadta páter Eszterházy látogatásait.

A rend tagjai tiltakoztak, hogy társuk magános hölgnél tegyen látogatást, amire Eszterházy gróf kijelentette, hogy ez iránt majd Bécsben a páter provinciálissal tárgyal. Ebből a végből január hónap 8-án azzal távozott a budapesti rendházból, hogy Bécsbe utazik.

(A mindenható szerelem.)

Január 6-án bucsuzott el páter Esterházy budapesti rendtársaitól és ettől a naptól fogva nem látták többé. Kérdezősködésükre Bécsből is azt válaszolták, hogy a gróf nem járt ott és hollétéről a páter provinciálisnak sincsen tudomása. Ugyancsak január 6-án tűnt el de Reynac Mária francia tanítónő is Szentkirályi-utcai lakásáról. Elmaradását, miután szobáját január végéig kifizette volt, február elején jelentették be a rendőrségen, amely hollétét még most is kutatja.

Egy teljes hónap múlt el azóta, hogy Esterházy gróf is, De Reynac Mária is eltűnt. A gróf végre életjelt adott magáról. Február legelőjén egy képes levelezőlap érkezett Gráczból a város látóképével a budapesti jezsuita rendházhoz címezve ezzel a pár szó irással:

„*Ne keressetek. Kiléptem a rendből. Nem térek többé vissza körötökbe. Esterházy Jenő gróf.*”

Es ugyanekkor egy levelet is menesztett a gróf Budape tre, ugyanahhoz a családhoz, ahol De Reynac Máriával újra találkozott. Azt írja hogy a „*mindenható szerelem*” urrá lett rajta, a jezsuiták rendjéből kilépett és De Reynac Máriát feleségül veszi.

A grófi pár ez idő szerint Párisban tartózkodik.

Tüntetések a Mátyás-ünnepen.

(Rendőrök és diákok harc.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, október 11.

A kolozsvári Mátyás-szobor leleplezésének komoly ünnepi hangulatába két tüntetés szökött ma bele. Az egyik incidens indító oka hazafias érzés volt ugyan, de nagyon ifju emberek tulságos heve tapintatlan módon, majdnem botrányt csinált az ugynevezett kiabáló hazafiság kedvéért. A másik tüntetés csunya utcai harc volt, s komoly következményekkel járt, amennyiben *vér is folyt*.

Az első tüntetés akkor történt, mikor *József Agost* főherceg, mint a király képviselője ma megérkezett Kolozsvárra, hogy a holnapi leleplezésen résztvegyen. A vasuti állomáson nagy közönség várta. Ott voltak az egyetemi polgárok is, kik elhatározták, hogy a főherceg érkezése alkalmával a *Kossuth-nótát* fogják énekelni.

A rendezőség erről tudomást szerzett, s *Nessi Pál* országgyűlési képviselő közbenjárta az ifjuságnál, hogy tegyen le tüntető szándékáról, s énekelje a Hymnuszt.

Igy is történt. Mikor a főherceg vonata berobogott az állomásra, az ifjuság rázendített a Hymnusra. Alig énekeltek azonban néhány sort, az egyetemi hallgatók egy része közbeugta:

— *Kossuth Lajos azt izente . . .*

Nagy zavar támadt erre. A rendőrség is közbelépett, s összeütközött a tüntető diáksággal. Az összeütközésnek azonban komolyabb következménye nem lett, s a főherceg fogadtatása ezután nyugodtan folyt le.

Ezzel még nem értek véget a tüntetések. Az egyetemi ifjuság, melynek zavargé szándékát az állomáson megakadályozták, másfelé töltötte ki kedvét. Éjfél felé nagy néptömeg kíséretében *Béldy Ákos* gróf főispán lakása elé vonultak, hol *Szell Kálmán* lakik s *tüntetést rendeztek a miniszterelnök ellen*. A hangos abcugolásra és a mind nagyobb mérveket

öltő zajongásra kivonultak a lovasrendőrök.

Az ifjuság és a vele egyesült csöcselék azonban nem engedett, mire a lovasrendőrök kardot rántottak s rárontottak a tömegre.

A kardok sűrűn csaptak le a tüntetőkre, kik közül sokan véresen buktak le a harc színhelyén.

A küzdelemnek számos sebesültje van s több elfogatás is történt. Mintegy fél óráig tartott a harc, melynek a fél egy órakor megindult zápor vetett véget.

TANÜGY.

(—) **Tanítói áthelyezések.** A mult havi iskolaszéki ülésen szükséges volt a *Kossuth* utcai iskolában egy pár huzamos osztályt felállítani. Ezzel kapcsolatosan változások történtek a tanítói karban, ugyanis az iskolaszék *Czobor Ottó* tanítót a gáji iskolától a templom-utcai A) fiúiskola III. osztályába; *Pataky Sándor* kiegészítő tanítót a Kossuth-utcai iskola II. osztályába; *Kádár Jenő* kiegészítő tanítót pedig a gáji iskolához helyezte át.

(—) **Zsufolt iskolák.** A most létesített *ségai* iskolában is megkezdődtek a beiratások, a melyek nem várt eredménnyel folynak. Eddig már 125 növendék jelentkezett. Így nem valószínű, hogy ott gazdasági és ipari foglalkozásokra tanítsák a gyermekeket, hanem mindkét tanító rendes osztályt fog vezetni, mint ez egyebütt van. A többi városi iskolánál is túlzufoltság mutatkozik, nevezetesen az utjalepi fiú és leány, valamint a Szt. Péter-teri fiúiskoláknál. Egyes osztályokba 95—100 tanuló jár, sőt ennél is több. Ennek az állapotnak az iskolaszék valószínűleg áthelyezésekkel, ahol pedig elkerülhetetlenül szükséges, párhuzamos osztályokkal fog véget vetni. Ez, az e hó végén tartandó ülésen fog megtörténni.

A főmérnökne kalandjai.

(Szökés a börtönből.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, október 11.

A *Wagner Jánosné* szerelmi kalandjára nyilván még jól emlékeznek olvasóink. Az érettkorú szép asszony egy budapesti főmérnök felesége megszökött egy kamasz-fiúval *Janda Károly* tizennyolc éves villamos-vasuti váltódörrel. Hogy miindította az ősz asszonyt, a ki kétszép gyermeknek anyja és tettemes vagyonnak, minden házi kényelemnek részese volt, hogy bűnös szerelemre gyuladjon egy gyerekfjuba, ugyan minek is fészegedné az ember! Egyebet is tett: attól sem riadt vissza, hogy férjét, aki számára vagyont gyűjtött, lelkiismeretlenül meglopja. Mint annak idején közöltük, *Wagnerné Janda Károlyllyal*, a ki a maga kamaszkorabeli tapasztalatlanságával rabja lett az asszony szenvedélyének, megszökött, s magával vitte férjének harmincezer korona készpénzét és minden értékes holmiját. De magával vitte a gyermekeket is, akik *Jandát* a nevelőjüknek hitték, mert az asszony ennek hozta a házhoz.

A szerelmesek, mint annak idején megirtuk, külföldre szöktek. Egy ideig Svájcban tartózkodtak, majd onnan tovább utaztak. Az asszony *Wolf Erzsébet* és családja néven szerepeltette magukat, míg nem a férj uram közbenjárására rátaláltak a szökevényekre. Megirtuk, hogy letartóztatták őket Evianban, francia földön, honnan Rouenbe szállították, míg a kiadatási eljárás befejezést nyert. Itthon, Budapesten pedig rátette a rendőrség a kezét *Janda Károly* anyjára, mert számos gyanus körülmény merült fel, amely azt igazolta, hogy a *Janda* anyja volt az, aki fiának viszonyát elősegítette, tudott a szökésről, szóval minden tekintetben bűnrészesnek volt tekinthető. Az

őreg Jandánénál nagyobb összegű pénzt is találtak, amely okvetlenül a Wagnerék házából, valószínűleg magától Wagnernétől került hozzá.

És most következik az *ujabb fordulat*. A gyermekeket az apa már hazahozatta, de feleségét aligha fogja viszontlátni egyhamar. Még a börtönben sem. Mialatt ugyanis a hosszadalmas diplomáciai levelezés tartott, híre érkezett, hogy *Wagnerné megszökött a roueni börtönből*. Merre? hová? senki sem tudja. De még azt sem sejtik, hogy mikép szabadult ki a börtönfalai közül?

Ugy került el ennek a híre most Budapestre, hogy Wagner Jánosné egyik nőrokonának látképes levelező-lapot hozott a posta Franciaországból. A levelező-lapot a lyoni vasuti vonalon adta föl Wagner Jánosné s közli, hogy elhagyja Rouen városát, utra kelt s nem tér többé vissza sem Szászországba, a régi házába, sem a férjéhez és gyermekeihez, Magyarországba.

A levelező-lapot a megszökött asszony férje ma kapta kézhez. Nyomban átadta ügyvédjének, aki viszont az ügyészségnek adta át a nevezetes írást. Az ügyészség már ma sürgősen bejelentette az érdekes fordulatot a külügyminiszteriumnak s ennek a révén fogjuk megtudni, mikép szabadult ki a kalandos asszony a börtönből.

Wagnerné szerelméről, Janda Károlyról az asszony levelező lapja nem tesz említést. Ugy lehet, hogy csak maga szökött meg s már megelégtelte a váltóórt. Egyelőre tehát, amíg a véletlen újabb hírt nem hoz felőle, Wagnerné bujdosik a világban, ki tudja hol!

HIREK.

Hoyos gróf válópöre.

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, október 11.

A fővárosi lapok mostanában hajbakaptak egymással a fölött, hogy bűnös-e a belügyminiszterium, a miért Hoyos gróf nyug. temesvári alezredes honpolgárossításával együtt a gróf törvényesen elvált neje is magyar állampolgárnő lett.

Néhány lap támadja a belügyminiszteriumot, hogy ez megtörténhetett. Mert tényleg furcsa dolog, hogy egy asszony, aki az urától törvényesen el van választva, magyar állampolgárnő lett azon a címen, hogy elvált férje, akihez tehát már semmi jogi kötelék nem fűzi, a magyar állam kötelékébe lép.

A „Magyar Nemzet” ma esti száma most hivatalos akták alapján kimutatja, hogy Hoyos, midőn saját és neje részére magyar állampolgárságért folyamodott, elhallgatta azon állampolgársági szempontból igen fontos körülményt, hogy neje löle bírólagon el van választva.

Midőn azonban a belügyminiszterium az alsó-ausztriai helytartóságtól értesült a bírói elválásról, azonnal rávezettette a honosítási okiratra, hogy a honosítás a gróf elvált neje, Nemetzre Mariára ki nem terjed.

A belügyminiszterium elleni vád tehát, írja a Magyar Nemzet, alaptalan.

Oszták könyvek

az aradi román iskolákban.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, október 11.

Az aradi románok holnap, vasárnap délután avatják a Fejsze-utcában épült „Casa National”-t. Ebből az alkalomból hangsúlyozzák azt, hogy ez a ház a hazának fog hasznos polgárokat nevelni.

Eltekintve attól, hogy a „haza” szó a románok szájában nagy és meghatározatlan fogalmat jelent, nem igen tudunk példát arra, hogy a mi románjaink olyan nagyon igyekezzenek hasznára válni Magyarországnak. Kezünkbe került ma egy hittankönyv, amelyet az aradi román elemi-iskolákban használnak a növendékekkel.

Ez a harminc-egynéhány oldalas könyvecske, különösen miután vallási dolgokon kívül egyebet nem tartalmaz, nem nagy ártalmára lenne a magyarságnak, ha le nem rína róla a románok „hazafiság”-a.

Ahogy rátekinünk ugyanis az ember a könyvecskére, ennek borítékán és címlapján hatalmas kétfejű sas ötlík első pillanatra szemébe. A *Catechismul mic pentru tinerimea ortodoxa* hangzatu cím eltűnik az oszták sas mellett, amely „Carol Gorischek Viena” kiadó jóvoltából diszeleg az aradi iskolákban használt hittankönyvecskén.

Az az érték, ami ezekre a könyvecskékre Ausztriába kimegy, lehet, nem nagy érték. Inkább jellemző a románok hazaszeretetére.

Tél az anyakönyvi hivatalban.

— Agg nászpar. —

Arad, október 11.

Az anyakönyvi hivatal rideg formáságai között nagyon sok a regény. Hiszen — bár az érdekek világát éljük. — akad még elég olyan házasság, melynek regény volt az eleje.

A mai nap folyamán meg volt az aradi anyakönyvi hivatalnok a maga érdekessége, mely, Jókai szemével nézve a dolgot, regénynek is minősíthető. (Már pedig Jókai csak tudja mi a regény!)

Szondy Béla anyakönyvezető olyan párt adott össze, melynek évei összeadva a százötven körül vannak. Hetven év táján volt a vőlegény s egy évvel fiatalabb a menyasszony.

A vőlegény illetve most már boldog férj neve Vaszey Adrás, a nőé Pelikán Mária. Negyvenhét év óta szeretik egymást, s most kívánczolta arra, hogy a törvény szerint is egyek legyenek. Ősz fejjel állottak az anyakönyvezető előtt, ki az új párt éppen olyan szigorú pontossággal adta össze, mintha sok sok éven át kellene a törvény erejének őket összetartani.

Volt valami meghatározó ebben az egyesülésben. Így a távolból talán mosolyogni való kedve és akadna, az embernek, aki azonban látta az öreg párt, olyan érzéssel állott ott, mint amikor a késő november küzködését nézi a téllal. A levelek lehullottak, szárazon, szomorúan merednek a fák galyai, csupán a borostyán zöldel még s egy ilyen késői zöld inda kacérkodni próbál az erőtlen napságával...

— A király itthon. A király az eddigi megállapodások szerint e hó folyamán Budapestre érkezik és hosszabb időt tölt körükben. A felség megérkezése után kimegy Gödöllőre, a hol vadászni fog s csak hétfőn és csütörtökön, a rendes kihallgatások napján tér vissza a fővárosba. A budai királyi palotában már megtették az intézkedéseket a felség fogadtatására.

— Vasuti igazgatósági ülés. Az aradi és csanádi egyesült vasutak igazgatósága holnap, vasárnap délelőtt ülést tart. Az ülésre Aradra érkezett ma Schubart Pál dr. titkos tanácsos Berlinből.

— Kossuth Ferenc Pécskán. Holnap, vasárnap délelőtt tartják meg a pécskai polgárok népgyűlésüket a közös vámterület ellen. A gyűlésre — legalább az eddigi megállapodások szerint — Pécskára utazik Kossuth Ferenc orsz. képviselő, az országgyűlési függetlenségi párt elnöke is, kinek fogadtatására a

pécskaiak nagy előkészületeket tettek. Az ő társaságában utazik Pécskára dr. Szalay Mihály fővárosi ügyvéd és lapszerkesztő is, aki már ma este megérkezett Pécskára.

— Kitüntetések a Mátyás-szoborért. A hivatalos lap mai száma a következő, legfelsőbb kéziratot közli: Személyem körüli magyar miniszterem előterjesztése folytán Mátyás király kolozsvári emléksobrának létesítése körül kifejtett buzgó működésük méltánylásul megengedem, hogy Hegedűs Sándor belső titkos tanácsos, országgyűlési képviselő és a szoborbizottság elnökének, Szvacsina Géza királyi tanácsos, Kolozsvár sz. kir. város polgármestere és a szoborbizottság alelnökének, dr. Márki Sándor városi tiszteletbeli tanácsos, egyetemi nyilvános rendes tanár és a Mátyás király emlékkönyv szerkesztőjének és Fekete-Nagy Géza városi tanácsos, a szoborbizottság előadója és titkárnak elismerésem tudtul adassék, továbbá Fadrusz János akadémiai szobrászművésznek díjmentesen harmad osztályú vaskorona-rendemet, gálfalvi Nagy Lajos unitárius esperes és a szoborbizottság pénztárnokának díjmentesen a királyi tanácsosi címet, végül Pákei Lajos kolozsvári építész-mérnök és városi tiszteletbeli főmérnöknek Ferenc József-rendem lovagkeresztjét adományozom. Ferencz József, s. k. Gróf Széchényi Gyula, s. k.

— A horvát egyezmény. Budapestről táviratozza tudósítónk: A képviselőház egyik legközelebbi ülésén a kormány törvényjavaslatot fog benyújtani a Horvátországgal való pénzügyi egyezménynek újabb egy évvel való meghosszabbítása iránt.

— Szerényi megy. Budapestről táviratozza tudósítónk: Beavatott körökben egész határozott formában beszélnek, hogy Szerényi József miniszteri tanácsos, legközelebb megválk állásától és a nemrég elhunyt Schnierer Gyula helyét foglalja el a szabadalmi hivatalnál.

— A szüret. Piros betű nem jelezi ugyan a kalendáriumban, hanem azért mégis amolyan kisebb ünnepség kezdődik holnap, a mikor fölhangzik a szőlőkben a nóta, megkezdődik a szüret. Van bor bőviben, telnek a hordók és telnek a pincék, mire pedig lehullik az első hó, már a kiforrott karcos öblíti le a disznótor részleteit. Hétfőn megkezdődik a szüret csaknem az egész aradi hegyalján. Ez a mulatság nagyon vonzza a gyermekeket is a hegyaljára, a hó mulatságban s egyéb gyermeki örömeikben majd elröppen az a rövid szünidő, amelyet az iskolaszék engedélyezett a hatósága alatt álló intézetekben. Ma hirdették ki a szünetet. Nem lesz előadás az iskolában hétfőn, kedden és szerdán.

— Arad meghívása. Kolozsvárott, a történelmi ereklyemúzeum most tartotta diszkyűlést a Mátyás-szobor leleplezése alkalmából. Aradvárosa, mint a múzeum alapító tagja, meghívót kapott erre a diszkyűlésre. A város azonban nem képviseltette magát.

— Főispán változásról van szó Szabadkán. Állítólag Schmausz Endre főispán még az ősz folyamán nyugdíjba megy s helyébe ifj. bajsai Vojnich Sándor nevezetik ki Szabadka és Baja város főispánjának. A főispán változás hírére a többség örömmel fogadja. Vojnich Sándor országgyűlési képviselőnek főispánná leendő kinevezésével bizonyára meg lennének oldva azok a bonyodalmak, melyek ma Szabadkán uralkodnak.

— Ötvenezer sztrájkoló. Sudermann nagyíró színműve elevenedett meg ma Lipcsében. A lipcsei börgyár ötvenezer munkása ma megkezdte a sztrájkot. A szomszéd iparkerületek munkásai most hozzácsatlakoztak s így a sztrájkolók összes száma ötvenezer.

— Királyi vendégek Magyarországon. Budapestről táviratozzák, hogy Lipót bajor herceg holnap Gödöllőről, hol hosszabb ideig tartózkodik.

NAPIREND.

Október 12. Vasárnap. Róm. kath. naptár: Magyarország Nagyszonya. — Protestáns naptár: Miksa. — Görög-keleti naptár (szeptember 29.): Kiria. — A nap két 6 óra — perckor, nyugszik 5 óra — perckor. — A hold két 2 óra 35 perckor, nyugszik 0 óra 23 perckor.

Kölcsey-könyvtár. Nyitva van hétfőn, szerdán és szombaton délelőtt 11 $\frac{1}{2}$ —12 $\frac{1}{2}$ óráig; kedden, csütörtökön és pénteken délután 1 $\frac{1}{2}$ —2 $\frac{1}{2}$ óráig; vasárnap és ünnepnapokon zárva. Helyiség: Ereklje-muzeum helyisége mellett: 5. lesterem.

Időjárás. A központi meteorological-intézetnek Aradra küldött táviratai szerint a mai napra a következő időjárás várható: Változó, enyhe, nyugaton sok helyütt csapadék.

Október 12. Az aradi és csanádi egyesült vasutak igazgatósági ülése.

Október 13. A soborsini takarékpénztár részvénytársaság rendkívüli közgyűlése délután 3 órakor. — Az aradi ipartestület elöljáróságának havi ülése délután 5 órakor (ipartestület).

Október 15. Képzéskészítés az Alexits-Balla festőiskolában (Tököl-tér 7.)

Október 19. Az aradi korecsolyázó-egyesület közgyűlése délelőtt 11 órakor. — Löverseny Kiszén. — Az aradi ág. egyház közgyűlése.

Nemzeti színház.

Vasárnap, 1902. évi október hó 12-én:

Bérletszünet. Bérletszünet.

Délután 3 $\frac{1}{2}$ órakor, fél árkakkal:

Tündérlak Magyarhonban.

Eredeti népszínmű dalokkal és táncal 3 felvonásban. Irtá: Szépliget Ede.

SZEMÉLYEK:

Gróf Vámbási Németh J.	Adám, huszár Gózon Bela.
Lajos, fia Mariházi M.	Eva, cseléd Garai Ilonka.
Percs, fia Ternyei L.	Oreg bíró Juhász S.
Laura, leánya Szabó Irma.	Esküdt Tukurai L.
Rtel, leánya Szilassy J.	Esküdtné Bérczi Mari.
Gyuri, huszár Békéssy Gy.	Kántor Sarkadi A.
Marcsa Karácsonyi.	Kisbíró Füredi J.

Kezdete délután 3 és fél órakor.

Bérlet 12. sz. Páros.

Este 7 órakor, rendes árkakkal:

Rip van Winkle.

Regényes operette 3 felvonásban, 4 képb. Irták: Meilhac, Gille és Farnie. Fordították: Evva Lajos és Fáy J. Béla. Zenéjét szerzette: Róbert Planquette.

SZEMÉLYEK:

Rip-Rip Békéssy Gy.	Katrina, huga Répásy G.
Lisbeth, neje Singhoffer V.	Sarlott Bérczi Mari.
Alice, leánya Kley Mariska.	Rikkardzon Tukurai L.
Derrick Polgár S.	Hudson Juhász S.
Adrien, fia Németh J.	Hadnagy Szabó József.
Van der Bilt Sarkadi A.	Egy katona Ungvári V.
Nick, fogadós Németh J.	Szellem Singhoffer V.

A III-ik felvonás 20 évvel később.

Rip-Rip Békéssy Gy.	Van der Bilt Sarkadi A.
Alice, leánya Singhoffer V.	Katrina, neje Répásy G.
Derrick Polgár S.	Jean, fogadós Németh J.
Adrien, fia Bejczy Gy.	Levéthordó Garai Ilonka.

Kezdete este 7 órakor.

NYILTTÉR.*

Értesitem az érdeklődő szülőket és ifjuságot, hogy a

táncztanítást

folyó évi november hó elsejével megkezdem.

Ugyanazon időtől kezdve, csoportonként egy-egy havi időtartamra

boston curzust

nyitok, már táncolni tudók részére.

Beiratkozásokat a mai naptól kezdve lakásomon: Templom u. II. sz. a. délelőtt 11—12-ig és délután 3—4-ig elfogadok.

Arad, 1902. október 12.

Kiváló tisztelettel

Szathmáry Etelka,

1767

okl. táncz'ánító.

A közeledő fűtési idény alkal-
mából ajánlunk

első rendű szagtalan

Fűtő kőszenet

100 kiló 3 korona 40 fillér;
ugyszinte darabos

Légszesz-pirszenet (koks),

100 kiló 4 kor. 40 fillér.

kétszer mosott, valódi porosz

kovács kőszenet

100 kiló 4 korona 40 fillér;
rostált darabos

bükk faszzenet

100 kiló 4 korona 40 fillér;

Megrendelések pontos eszközlése és hazaszállítása
végett fél nap időt kérünk.

KNEFFEL KÁROLY és FIA

vaskereskedése Aradon.

Telefon szám 139.

A legjobb és legolcsóbbabb
üdítő-ital,
mely mint semmi más különösen kedvelt és borral, cognackal vagy mármint méz-párával vegyítve kitűnő ital-
vegyüléklet ad: a

MATTONI-FELE
GISSHÜBLER

Legtöbb és legolcsóbb
SÁVANYU-ITAL

Itálja a szomját, hűsít és felelőlegesen egyaránt. A legjobb
szor a nyári hőség tikkasztó hatásá ellen.

2039

Köhögés és rekedtség ellen nincs jobb a
RETHY féle

pemetefü cukorkánál,

de vásárlásánál vigyázzunk
és határozottan RETHY-féleét kérjük, mivel
sok haszontalan utánzata van. 1892

1 doboz ára 60 fillér.

Csak RETHY-féleét fogadjunk el!

AZ ARADI KERESKEDŐK KÖRE
HELYESZKÖZLŐ ROVATA

A kör helyeszközlő-osztályának helyisége
SZABADSÁG-TÉR 7. I. EMELET.

Hivatalos órák:

Naponta d. e. 11—1 óráig, este 9—10 óráig, vasárnap és
ünnepnap d. u. 4—5 óráig. Tagok úgy a vidékről, mint
helybeliek, naponta fölvetetnek.

Az állásközvetítés teljesen ingyenes. A kör tagjai előnyben
részesülnek. Levélbeli felvilágosítást csak válaszbélyeg
küldése mellett ad a helyeszközlő-osztály.

Keresünk:

Helybeli játék- és rövidáru üzlet részére, ügyes
megbízható segédet.

Vidéki rőfös- és vegyesáru üzlet részére ügyes
segédet ki a román nyelvet is bírja.

Vidéki rőfös és női divatáru-üzlet részére intelligens
ügyes segédet, a ki a magyar, német és román nyelvben
jártas.

Vidéki vegyes-áru üzlet részére szakképzett, keresz-
tény segédet, a ki a magyar, román és tót nyelvben tel-
jesen jártas.

Ajánlunk:

A rövidáru férfidivat szakmában jártas, kirakatren-
dező, 25 éves segédet, a ki vidéki városokban működött.
Szesz bor- és terményáru-üzlet részére e szakmában
müködött raktárnokot.

Volt aradi idősebb kereskedőt, írásbeli, könyvelési
munkálatokra, vagy üzleti megbízásokra.

A vas- és fűszeráru szakmában jártas, vidéki üzle-
tekben működött, németül és románul tudó fiatal se-
gédet.

A liszt és termény szakban sok évi gyakorlattal ren-
delkező, intel. szakképzett fiatal embert.

Esti foglalkozásra, gyakorlott, szakképzett könyve-
lőt és levelezőt.

AZ ARADI KERESKEDŐK KÖRE
HELYESZKÖZLŐ OSZTÁLYA.

Klein Sándor,

titkár.

Keppich Zsigmond,

igazgató.

Védjegy

Vesebajoknál,
a hólyag bántalmainál
és köszvénynél,
az emésztési és lélegzési
szervek hurutainál,
a Lithion-forrás
Salvator

kitűnő sikerrel használtatik. E forrás kiváló tulajdonságai:

Húgyhajtó hatása.

Vasmentes. Kellemes ízű.

Könnyen emészthető.

Első rangú gyógyvíz és diatetikus ital.
Számos orvosi tekintélyek által különösen
oly egyéneknek ajánlva, a kik ülő élet-
módjuk folytán aranyeres bántal-
makban, hasi pangás, máj- és vese
ingatósi tünetekben vagy húgy-
savas vesehomok és vesekövek
képződésében szenvednek.

Kapható ásványvízforrásokban és gyógyszerüzletekben.
• A Salvator-forrás igazgatósága Eperjason.

Drescher József uri-szabósága.

Van szerencsém az uri közönségnek b. figyelmét felhívni **Aradon, Báró Bohus ur házában (Atzél Péter-utca)** levő

uri-ruha készitési műtermemre.

Több külföldi és fővárosi elsőrendű uri-szabó műterem önálló vezetése után Aradon néhai Sonn József üzletében mint szabász és üzletvezető működtem, hol a n. é. közönség bizalmát és megalégedését kinyertem, miért is vagyok bátor

férfi-ruha készítésre szolgálataimat felajánlani.

A nagyérdemű közönség szives pártfogását kérve, maradtam

tisztelettel

DRESCHER JÓZSEF.

1511

könnyen emészthető, jó ízű, vastartalmu eledel, és erősítő szer, amely vért képez és az idegeket erősíti.

Tudakozódjunk orvosainknál.

Minden gyógyszertárban kapható.

Főraktár Arad-cármegye részére **VOJTEK és WEISZ** drogueria nagykereskedésében Aradon. 1985

Bayer Hugó, gyógyszerész „A római császárhoz“

Bécs-város, Wollzeile 13. sz.

Ajánlja a t. cz. közönségnek alábbi, saját gyártmányu különlegességeit, melyeknek hatását sok évi siker biztosítja.

A Bayer-féle salicyl-kaucsuktapasz

biztos szer a tyukszemek és bőrképződések alapos, veszélytelen és fájdalommentes eltávolítására. E kitűnőnek bizonyult tapasz ára pontos használati utasítással együtt boríték-ként 80 kr., vidékre 35. ha az őszeg levélbolygókban beküldetik.

Lanolin krém durva, repedezett bőr ellen. 1 tégely 25 kr. — **Szalmiákpor** tisztítók, hurutos bántalmaknál kitűnő hatással. 1 doboz 40 kr. — **Ételpor**. kitűnőnek bizonyult. 1 doboz 50 kr. — **Uttáfű**. legelső házi szer köhögésnél, rekedtségnél és elnyákosodásnál. 1 üveg 50 kr. — **Fekkorpaty**, egy üveg 60 kr. — **Toilette-czetet**, egy üveg 50 kr. — **Bécsi hölgypor**, teljesen ártalmatlan, a bőrnek simaságot és természetes friss színt ad. egy doboz 50 kr. **Fehér, sárga és rózsaszinben** (barnáknak). — **Arckenőcs**, biztos szer szeplők, májfoltok, bőrtakák stb. ellen. egy tégely 70 kr. — Megrendelések csakis „A római császárhoz“ címzett gyógyszertárhoz, Bécs város, Wollzeile 13. sz. Bayer Hugó gyógyszerész címére intézendők. Naponta 2-szeri postai szétküldés. 1883

Exportáljunk

élő és levágott

szárnyasokat

Berlinbe.

Eladási jutalék 5%. — Számlolás és pénz azonnal.

FRANZ ANDREAS

városi elárusítási közvetítő

1718

Központi vásárcsarnok, Berlin C. 2.

20000 márka biztosíték Berlin város főpénztárában.

BEDÖRZŐLÉSRE CSUZ, RHEUMA ÉS IDEGFÁJDALMAK ELLEN, AZ INAK ÉS IZMOK ERŐSÍTÉSÉRE.

KWIZDA FLUID. Kigyóvédjegy.

Tourista fluid. Kwizda köszvény fluidja.

Erősítés és erömegejtés ozéjából eredményel használják az összes touristák, kerékpárosok és lovagok nagyobb utak után.

1 üveg ára 2 kor. 1/2 üveg ára 1 kor. 20 fill.

Valódi minőségben kapható a gyógyszertárakban.

Főraktár:

Kwizda Ferencz J.

cs. és kir. ausztr. magy. rom. kir. és bolg. f. jedelmi udvari szállító, kerületi gyógyszerész.

Korneuburg, Becs mellett.

Feltűnő eredmény érhető el

a Hajós-féle

Ibolya-Créme

használatát által, mely egy pár nap alatt elmulaszt Széplő, májfolt, bíbros, bőrvörösséget és mindennemű arczfoltosságot. E remek ártalmatlan cosmeticus szer a bőrben teljesen felszívódik, minek következtében a hatás bámulatos gyorsasággal áll be.

Nappal is használható!

A párisi és londoni hygienicus kiállításokon aranyérmekkel kitüntetve.

Ára egy tégelynek 50 kr.

Ibolya-oréme szappan 35 kr. Ibolya hölgypor fehér, rózsas és krém színben egy drb. 60 krajczár.

Ibolya tej (Eau de Violette de Hajós) egy üveg 50 krajczár.

Ne övkedjünk értéktelen utánzatoktól! Ez

Bevásárlásnál csakis HAJÓS féle készítményeket tessék elfogadni.

Olcsóbb ajánlat, mint hamisítvány visszatartandó!

Kapható a készítő feltalálónál:

Hajós Árpád

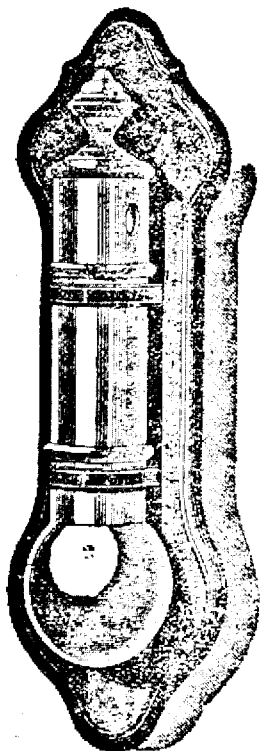
gyógyszertára és gyógyvegyészeti laboratóriumában

Arad, Andrassy-tér 22. sz., a megyeházzal szemben,

továbbá Aradon: Vojtek Kálmán, Tábor Gyula, Pécskán: Adler Gy. Lajos, Simándon: Csiky Lukács gyógyszerész uraknál.

Minden rossz szag eltűnik

és a levegő állandóan tiszta és kellemesen belelegezhető, háló, gyermek szobákban, ebédlőben, beteg szobában, irodában és closetben az önműködő

„Longlife“

szobalevegő tisztító készülék által:

Kitüntetve a hamburgi egészség ápolási kiállításán 1898. október 9-én stb. stb.

Dicsérő és elismerő iratok a bel- és külföldi orvosi tekintélyektől, ő felsége cabinetjétől a főnemesség és a polgári körök ezer tagjaitól.

A „Longlife“ készülék minden szobának dísz, ára teljesen felszerelve 7 korona.

Megrendelhető a „Longlife“ vállalatnál Bécs VI. Sunpendorfer-strasse 34. (ezelőtt Burggasse.)

Ritka találmány ért el oly nagy elterjedtséget, mint az utolsó 10 év alatt a „Longlife“ szobaszellőztető készülék. A készülék a legtöbb orvostól használva és ajánlva lesz, a mennyiben a szoba levegőjét a legegyszerűbb módon felfrissíti. Hogy ez az emberi szervezetre mennyire fontos, felesleges említeni. Amellett a dohányfüst, kigőzölögés és carbol stb. rossz szagát eltávolítja. A készülék igen csinos kiállításban, teljesen felszerelve 7 korona. 1691

Telefon 369. szám.

Telefon 369. szám.

Holtzer József

uri szabósága
Aradon,
Vörösmarty-utca 1. szám.

Pontos kiszolgálás!

Jutányos árak!

**Női felöltők,
gallérok, köpenyek,
kabátok.**

**Férfi, fiu, gyermek-
ruhák, felöltők
nagy raktára.**

Oriási választék, meglepő olcsó árban!

A legjobb
mosószert
mégis csak a valódi.

Henkelféle Fehéritő Sziksó
fehérség mellett
chlor mentes

Sok kártékony anyag, úgy mint: Chlor-mész, Fénypor-chlorral, Lúg-szesz stb. ran a gazda-nak a Fehér-neműhez és ezeketronál-ják a Henkel-féle Sziksó-basználásával van árva.

Gyári védjegy és csomagolás.

A fehérneműt ártalmatlan, a szennyet könnyen távolítja el, a mosóanyagot, szappant takarít, a sok dörzsölést mellőztet.

Tehát a ruhát kimáll vakító fehérsé teszi, kőznek sem alkalmas és különösen alkalmas la-dányok és padolat tisztításához is.

Egyedüli eláruló Ausztria-Magyar-ország részére:
Gottlieb Voith, Bécs III/1.

Mindenütt kapható.
1516

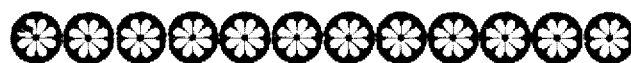
Jó órákat olcsón
küld 3 évi írásbeli jótállás mellett privát vevőknek

Konrad János
órágyára,
aranyárak kiviteli háza
BRUX, 270 sz. (Csehország).

Jó nickel rem. óra frt 3.75.
Valódi ezüst rem. óra frt 5.80.
Valódi ezüst láncz frt 1.20.
Nickel ébresztő óra frt 1.95.

Czégem a cs. és kir. birodalmi czimerrel van ki-tüntetve, számtalan arany, ezüst kiállítási érem, valamint ezernyi elismerő levél van birtokomom. 1880

Nagy képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Unghváry-László
Czegled

(Czegledi) 300 holdas bor termő szőlőtelepnek, továbbá gyümölcs- és szőlőiskolájának árjegyzéke megjelent, hol 5 krajczar-tól lefele nemes csemeték, 2 forinttól felfelé sima és gyökeres szőlővesszők, továbbá —16—18 forinttól lefele saját termései rendkívül finom újborkap-halok Ezenkívül mindenféle gyümölcsfa-vadoncz, akác- és gleditschia-csemeték kéri.

1763

Kiadó lakás.

Aradon, a Simonyi-utca 6. sz.
ház,
mely 4 szoba, konyha, kamara,
nagy pincze és kertből áll,
november hó 1-ére
kiadó.

Értekezhetni lehet Uj-Szent-Annán Wéger Bélánál, vagy a házban. 1757

Telefon 322.

Első rendű hasított Tölgy szőlőkarók

6 és 7 láb hosszúságban kaphatók a legjutányosabb árban a ter-novai állomáson.

Klein B. Vilmos
Arad Petőfi-utca 1. sz.
A karók kocsival is elvihetők a tauczi országút melletti rak-tárból. 704

Magy. kir. államvasutak igazgatósága.

155933—1902. sz.

Hirdetmény.

Ezennel közhirrre tétetik, hogy a vasuti kocsikban és az állomási helyiségekben elhagyott tárgyak, u. m. bőröndök, táskák kalapok, ruha- és fehérneműek, botok, nap-ernyők és esernyők stb. az alább felsorolt állomásokon árverés alkal-mával azonnali készpénz fizetés mellett el fognak adatni:

állomáson	1. évi október hó
Szeged	21-én d. u. 2 óra
Debreczen	27-én d. u. 2 óra
Arad	30-án d. u. 2 óra

Budapest, 1902. évi október ha-vában.

Az igazgatóság.

(Utánnymás nem díjaztatik.)

Magy. kir. államv. üzletv. Szeged.

24995—1902. I. szám.

Pályázati hirdetmény.

A magyar kir. államvasutak szegedi üzletvezetősége az 1903. évben, esetleg a további két év-ben szükséges különféle anyagok szállítására ezennel nyilvános pá-lyázatot hirdet.

A szükségeslet képező anyagok a következők: Építő homok, ros-tálatlan bánya vagy folyam kavics, rostált bánya vagy folyam kavics, darabolt kavics, terméskő (nagyobb darabokban), oltatlan fali mész,

téglaneműek, faggyu, szerszám-nyelek, veteményezési anyagok.

Az ivenkint egy koronás ok-mánybéllyeggel ellátott ajánlatok lepecsételve legkésőbb 1902. évi október hó 25-én déli 12 óráig a magy. kir. államvasutak szegedi üzletvezetőségének anyagbeszerzési osztályához nyújtandók be, vagy postán oda beküldendők.

Bánatpénz gyanánt az ajánlott anyag értékének 5% a legkésőbb 1902. évi október hó 24-én déli 12 óráig a szegedi üzletvezetőség gyűjtőpénztárára) letendő.

A szállításra nézve mérvadók és kötelezők a 122291—96. sz. ál-talános és az egyes anyagokra vo-natkozó különleges feltételek.

A szállításra vonatkozó egyéb részletes módzatok az ajánlati fel-hívásban foglaltatnak, mely az üz-letvezetőségeknél és a hazai ke-reskedelmi és iparkamaráknál be-tekinthető.

Ezen ajánlati felhívás a szük-séges ajánlati űrlapokkal az alól-írott üzletvezetőségénél ingyen meg-szerezhető vagy kívánságra postán megküldetik.

Bánatpénz nélkül, elégtelen bá-natpénzzel, a határidőn túl beér-kező vagy táviratilag tett ajánla-tok, ugyszintén olyanok is, melyek az előirt feltételeknek nem felel-nek meg, végül pótajánlatok figye-lembe nem vétetnek.

Szeged, 1902. évi szeptember hóban.

Az üzletvezetőség.

(Utánnymás nem díjaztatik.)

Sanatorium és Vizgyógyintézet

Arad, Zrinyi-utczá 3. sz. Telefon 270.

Vezető-orvos: **Dr. HECHT.**

Idegesség, ideges gyomor, bél-, fej-, szivbántalmaknál, rheuma, köszvény, szívelzsírosodás, vérszegény-ség, szivbillentyű, nő; tüdő és gégebetegségek, rossz testtartásnál. Gyógyeszközök: Hidegvízgyógyászati, villamfény-, moór-, szénsavas, villamos fürdők, massage, belégzések, villamosítások, svéd gyógytorna. Napfürdő. Hasmassage.

Bennlakóknak kényelmes szobák, jó ellátás.

Délmagyarországon egyetlen jogosított intézet, mely télen-nyáron nyitva van.

Globus-tisztító kivonat

1905
jobban tisztít, mint bármely tisztítószer.

MINDEN HOLGYNEK SZÜKSÉGES ARCZBŐRE MEGVÉDÉSÉRE A FÖLDES-FÉLE MARGIT-CREMET

használni.

Ezen kitűnő összeállítású és most már az egész művelt világban elterjedt készítmény nem zsiros kenős, hanem a bőr által azonnal felszívódó vegykészítmény. Teljesen ártalmatlan és azért bármily hosszú ideig használva sem árt. Pár napi használat után megszüntet szeplőt májfoltot, bőrtakát (mitesser) és minden arcztisztatlanságot. Massázshoz használva eltüntet redőket, himlőhelyet stb.

Csakis azon készítmények valódiak, a melyek címeres védjeggyel vannak lezárva.

Hamisítványoktól tessék óvakodni!

Egy tégely ára 1 korona.

Margit szappan 70 fillér. Margit powder 1 kor. 20 fill.

Kapható Aradon az összes gyógyszerárakban és drogueriában.

Apátfalván: Tar Imre, Battonyán: Fodor István, Vargha Antal, Borosjenőn: Pintér Ferencz, Boros-Sebesen: Zangerl Gyula, Berzován: Székely Sándor, Cs.-Apácán: Bonomi Antal, Cs.-Pálotán: Nagy Albert, Csermón: Berkes Armin, Elekén: Ifj. Pekker István, Földéakon: Boros Károly, Glogovácson: T. Zombory János, Gurahonczon: Molnár István, Gyorokán: Masznyik Dániel, Kis-Jenőn: Bayer György, Kevermesen: Schlögl Pál, Kunagotán: Fejes Lajos, Kurticson: Hackenberger László, Medgyesegyházán: Kelecsényi Ferencz, Mező-Kovácskán: Szabady Viktor, M.-Radnán: U. Kossuth Pál, Nagy-Halmagyon: Hanzóros Adám, Nagy-Zerindén: Vály Géza, Ó-Pécskán: Rokszi János, Pankotán: Pósevit Gusztáv, Pitvaroson: Szabados József, Székudvaron: Fromm D. Traugott, Símandon: Csiky Lukács, Soborsinban: Károlyi Kálmán, Szemlakon: Hauszler Sándor, Tauczon: Kuntz János, és Uj-Aradon: Ternajó Géza urak gyógyszerárakban.

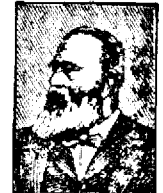
Kitüntetve. Alapítva 1879-ben.

A legjobb, legalkalmasabb és legötletesebb

karácsonyi ajándék

egy életnagyságu arczkép, mert örök becse van és egyszersmind szabadiszül, továbbá előnyös nász-, névnapi, születésnapi, vagy egyéb alkalmi és ünnepi ajándéku szolgál, de ugy is mint örökös emlék (különösen megholtakra) fölötte alkalmas. Ezeket az arczképeket bármilyen beküldött fénykép után a legfinomabb kivitelben készítem el. Nagysága 40:50 cm., ára 3 frt.

Hu hasonlatosságáért és tartósságáért kezeskedem.

A fénykép sérületlen állapotban küldöm vissza. A vépet 10 nap alatt elkészítem. (Karácsonyi ajándéku szánt képeket tessék minél előbb megrendelni.)

Bodascher Szigrid kitüntetett arczképfestészeti műintézete

Bécs, II., Praterstrasse 61.

2029

Nagyszebeni Földhitelintézet.

A legelőnyösebb feltételek mellett engedélyezünk jelzálogkölcönöket

30%, 38, 40% és 50 évi visszafizetésre (amortisátóra) fél éves részletekben, melyekben ugy a kamat, mint a tőke törlesztése benioqlaltatik.

A kölcsönök készpénzben a záloglevelek teljes névértékben fizettetnek ki.

A kölcsönök közvetítését eszközli megbízottunk

Szücs F. Vilmos Aradon,

ki is mindennemű felvilágosítással szolgál.

Nagyszebeni Földhitelintézet.

Hivatkozva a fenti hirdetésre, kérem a t. jelzálog kölcsönt kereső közönséget, hogy ugy mint eddig, továbbra is bizalommal forduljon ügyeivel hozzám, elvem mindenkor a közönség szolid kiszolgálása volt s marad is

A bekebelezési költségeket kívánatra előlegezem, díjazásom utólagos.

Tisztelettel

SZÜCS F. VILMOS

Ingatlan és földhitel kölcsönintézet

1025

Arad, -Boros Beni-tér 22. sz. (Spielmann-ház) I. emelet.

Szép fogak!
csakis

DENTOLIN

fog creme

használata által nyerhetők.

Egyszeri használat után mindenki megkedveli.

Egy tubus 50 fillér.

Legjobb bevásárlási helye mindennemű

illatszerek,
szappanok,
fogkefék,
fogporok,
fogpasztak,
szájvizek,
hőlgyporok,
arczcremek,
arczvizek,
hajszeszek,
szivacsoknak.

A legmagbízhatóbb minőségekben mindennemű

ORVOS-SEBÉSZI

és

SZÜLÉSZETI

kötszerek.

LEGOLCSÓBB ÁRAKI

WOJTEK ÉS WEISZ

drogueria és parfumeria nagykereskedése ARADON.

Rozsnyay-féle

chinin czukorka, chinin csokoládé

patyakoszoruzott készítmény.

gyermeknek láz, hideglelés, váltóláz ellen kitűnő sikerrel alkalmazható. **Nem keserű!** Csak akkor valódi, ha a csomagoló papiroson Rozsnyay Mátyás névalírása olvasható.

Fenyő illat.

Különösen alkalmas a szoba levegőjének felfrisítésére és tisztítására.

Egy üveg 1 kor. 50 fillér.

Hasis-Collodium.

Kitűnő, minden másszert felülmuló hatásu tyukszem és bőrkeményedés ellen.

Egy üveg ára 70 fillér.

Kitűnő minőségű likőr eszenciák, melynek segítségével pár percz alatt zamatos, finom likőrt készíthetünk.

Barack
Anizette
Benedictine

Cacao blanc
Chartreuse
Curacao

Cseresznye
Marasquino
Kávé

Császárkörte
Vanillia
Zeller

Egy üveg ára 1 korona.

Kapható:

ROZSNYAY MÁTYÁS gyógyszerárakban

Aradon, Szabadság-tér.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Felvilágosításokat teljesen ingyen ad a kiadóhivatal:
József főherceg-ut 22. szám.
Telefon szám: 151.

Tudakozásnál kérjük a hirdetés alatt levő számokra hivatkozni.

Az apró hirdetések előre fizetendők.

Hirdetések felvételnek a kiadóhivatalban:
József főherceg-ut 22. szám.
Telefon szám: 151.

Szen rovatban minden szó egyszeri beiktatásának ára 4 fillér, vastagabb betűből 5 fillér. — Cselédet kereső vagy cselédnek ajánkozó apró hirdetés 20 szóig 50 fillér, minden további szó 4 fillér. — Hirdetési levelezőlapok 50—60 fillérért és 1 koronáért kaphatók lapunk elárúsító helyein.

Apró hirdetésekre szolgáló levelezőlapok kaphatók Aradon:
Révész Nándor
könyvkereskedésében, Szabadság-tér és Forray-utca sarok.
Ifj. Klein Mór
könyvkereskedésében, Atzél Péter-utca.
Kerpel Izsó
könyvkereskedésében, Andrassy-tér.
Kubina Béláné
papírkereskedésében, Hunyadi-utca.
Keppich Zsigmond
papírkereskedésében, Andrassy-tér.
Ozv. Hammerschlag L.-né
dohánytözsdejében, Andrassy-tér.
Lészay Sándor
dohánytözsdejében, Andrassy-tér.
Kis tözsdében
Templom-utca.
Kohn László
Waggongyárban.
Hoffmann József
fűszerkereskedésében, Forray-utca.
Bauer Gyula
dohánytözsdejében, Andrassy-tér.

Kiadó lakás!
Battyányi-utca 23. számú házban egy 5 szobás lakás a szükséges mellékhelyiségekkel kiadó. 1766

Eladó!
Az új fűtőház bejratásával szemben, egy közel 1000 □-öles gyümölcsös kert, szabad kézből eladó. Bővebbet Zsidó temető-utca 3. szám alatt. 1789

Egy kis Wertheim-szekrényt
keresek megvételre. Levélbeli ajánlatokat méret és árral a kiadóhivatal „B. G.” jelige alatt továbbít.

Egy emeletes bérház
és 2 földszintes ház, első még 10 évig adómentes, Arad városának legélénkebb helyén, előnyös feltétel mellett külön eladó. Bővebbet Gróf Leiningen-utca 11. sz. alatt. 1761

Epilepsia.
Aki epilepsiában, ideges görcsökben, vagy egyéb idegbetegségben szenved, kérjen az erre vonatkozó könyvecskét, amely ingyen és bérmentve kapható: **Schwanen-Apotheke, Frankfurt a/M.** 1999

500 forintot fizetek annak, aki **Bartilla** fogvizének használatát mellett, üvege 35 kr. valaha ismét fogfájást kap, vagy a szája büzlök. (Csomagolásért külön 10 kr.) **Bartilla A. örökösök**, (E. Winkler) **Wien**, 19/1 Sommer-gasse 1. Kapható **Aradon: Ring Lajos** Asztalos Sándor-utca 1. sz. **G. Földes Kelemen**, Deák Ferenc-utca 11. sz. gyógyszerárakban. — Kérjük mindenütt határozottan **Bartilla-féle** fogvizet. Hamisítványok feljelentői 161 díjaztatnak. 303

Eladó ház.
Az Óvár-utca 5. sz. ház, melynek frontja áll két utcza szobából, egy utcza nagy szalonból és két belső szobából, mellékhelyiségekkel, zárt üvegezett folyosóval, — a házban van még 2—2 szobás külön udvari lakás, — egy bor és jégpincze szabad kézből azonnal eladó. Az utcza lakás november hóra olcsón kiadó. Felvilágosítást ad: **Deutsch Bernát** Arad, Herman-udvar, I. em. 1772

Gyermekek mellé ajánlkozik
művelt, szolid leány, magyar-német nyelvben, gyermeknevelésben jártas. — Megkeresések „Szerény Bonne” jelige alatt e lap kiadóhivatalába kéretnek. 1769

Aradon,
a legélénkebb utczában, a két piacshoz közel, a Szent-Péter-téri iskolával szemben egy ujonnan átalakított szépuri, 3 szobás utcza lakás, egy udvari 2 szobás és egy udvari 1 szobás lakás hozzátartozókkal együtt minden órában kiadók. Bővebbet ugyanott a háztulajdonosnál. 1770

Telefon 436.
Ajánlják dusan felszerelt raktárakat
öntött-vas kályhákban és tüzhelyekben
Pöhm és Gedeon
vaskereskedése 76
Arad, Eötvös-utca és Szabadság-tér sarkán.

Spiritus-izzólámpa. Minden régi petroleum lámpa átalakítható a szabadalmazott spiritus-gázgövel izzólámpává. Ára a teljes készüléknek (csomagolás és bérmentes küldés 1 kor. 50 fill.) 7 kor. 50 fill. Külön elsőrendű transzparens izzótest 12 drb. 4 korona 50 fillér. Képes árjegyzék ingyen. 1720
M. STEIN
Berlin W. Bülowstrasse 95/b.

Villanyos házi csengő bevezetést,
Villanyos házi csengő javítást,
Villanyos csengő évi jókarban tartást,

Házi telephon szerelést szakszerűen és jutányosan készít 1782
Kalmár József villanyműszerész, kerékpár és varrogép raktár és javító műhelye
ARAD, Salacz-utca 2.

Két szép utcza
szobából álló lakás rögtön jutányosan kiadó **Boros Béni-tér 8. I. emelet.** 1768

Uj hal-áruda!
Van szerencsém a n. é. vevőimet egy a n. b. közönséget értesíteni, hogy Aradon, a hálteren az „Arany potyka” helyiségében
élő és nyers halak
bármely nagyságban és fajban a napi árfolyam szerint mindenkor nálam kaphatók. Póztai megrendelések a legpontosabban utánvét mellett eszközöltenek. Becses pártfogásáért esd
tisztelettel
Widulovits Mária,
302 haláruda tulajdonos.

Hirdetmény.
A világosi szőlőhegyen az általános szüret
október 16-án kezdődik, a vinczelléréké és alkalmazottaké október 13-án.
Világos, 1902. évi október hó 11-én:
Valerián József, hegyk. elnök. 1771

Eladó!
Zaránd mezővárosban egy gőzmalom,
szilárd épület, 3 pár köre járó, koptató, választó rosta, trieur és olajsatuval
szabad kézből eladó.
Értekezhetni: **Burdán János** tulajdonossal Szinityén, utolsó posta Zaránd. 1751

3 nap alatt meggyógyul a hűgyesőfolyás — ha több éves is — szabadalmazott tanálmányom által, mely több évi orvosi gyakorlatban kipróbálva, a bécsi közpórházban s a párisi Hópital-Mydiben vérbajbetegségek osztályán általános használatban van. Tehetlenség és éjjeli magömlés meggyógyítására is feltétlenül biztos. trend, foglalkozás változtatás nélkül otthon titokban használható. Használati utasítással 10 frt. utánvétellel, vagy az összeg előre küldése mellett.
Dr. Tóth Ödön 1653
Budapest, VIII. József-körút 53.

Hatóságilag engedélyezett nemzetközi állatorvosi Tudakozó intézet
Bécs, I., Vorlaufstrasse 4.
Tudósítások direkte hozatási forrásokról, valamint direkte eladásokra, az állati betegségekről stb. tanácsok és oktatások.
Kérjen ingyen prospektust! 1998

Czimek
bármely ország- és szakmából, ajánlatok szétküldése és üzleti összeköttetések létesítése céljából (postadíj jótállásával) **Rosenzweig József és fia** Nemzetközi Czimiródiájában Budapest, V., Nádor-utca 13. sz. 1670
Prospektus bérmentve.

Öregeknek és ifjaknak
hasznos utbaigazításul szolgál a most újból megjelent és számos kiadást ért **Dr. Müller (Med. Rath.)** által írott **Megromlott ideg-, faj- és nem-rendszer** című könyve, amely jó tanácsokat ad ezen bajok ismertetésére és gyógykezelésére. 1075
Egy korona 20 fillér bélyegekből történt előzetes beküldés esetén bérmentve küldi **Curt Röber Braunschweig.**

Partoljuk a hazai ipart!
Szép és jó munkáért
Páris, London, Stockholm és Budapesten kintetve

Varju Béla
cs. és kir. szab. műhangszer-ípar telepe
Budapest, VIII., József-körút 20. sz.
A székes-főváros, valamint több zenekar és tüzeltőtestület szállítója.
Saját készítményű hangszerek, u. m.:
fritól fritig
Iskola-hogedük 5 15 Trombiták . . . 4 70
Kijátszott régi hegedük . . . 20 1000 Harmonikák . . . 3 80
Fuvolák . . . 3 80 Ariztonok . . . 14 35
Intóna 6 kótallal 12, valamint mindennemű pengető, vonó és fuvó-hangszerekben.
Czimbalmok,
45 forinttól 300 forintig, hat évi jótállás mellett.
Bárminemű hangszerek javítása.
Olcsó árak. Pontos munka. Árjegyzék ingyen és bérmentve. 1764

Zalogcédulákat,
tört aranyat, ezüstöt és ékszer-tárgyakat készpénz fizetés mellett a legmagasabb árban vesz
DEUTSCH ISIDOR

órás és ékszerész
ARAD, TEMPLOM-UTCZA
Minorita-palota.
Alkalmi vételek folytán legolcsóbb bevásárlási forrás!
Arad legnagyobb óra és ékszer-raktára. 1746
TELEFON 438.

NEUMANN M.

férfi-, fiu- és gyermek-ruha telepe

ARADON,

Andrássy-tér, a Fehér Kereszttel szemben.

csász. és kir. udvari szállító

Dusan felszerelt raktár az elősmert legjobb minőségű készárúban.

1502

Mérték szerinti megrendelések kifogástalan kivitelben készítettnek.

Szabott árak.

Alapított 1845.

Telefon szám 457.

Szabott árak.

|| Vámmentes szállítás!

C. G. Schuster jun.

nagy hangszergyára

Markneukirchen, 519.

(Szászország.) 1717

Alapított 1824. évben.

Hangszer katalogus ingyen.

Cserét engedélyez.

|| Számos elismerő okirat Ausztria-Magyarország minden részéből.

A pozsonyi kiállításon

arany éremmel

kitüntetett

„Weisenbacher“-féle

COGNACOT

ajánljuk a nagyérdemű közönség szives figyelmébe, mint valódi és tiszta

borpárlatot,

s kérjük össze nem téveszteni ama sok, csak hideg, keverés uton készült árukkal.

Hankus és Cservenyák

tulajdonosok,

Salgó-Tarjánban.

Főraktár Arad és vidékén: Karátsonyi Antal urnál, ugyszintén kapható: Daimel Lajos urnál.

1681

Telefon szám 485.

T. cz.

Van szerencsém nagyrebecsült rendelőknek szives tudomására adni, hogy folyó évi február hó 1-étől

a Templom-utca 3. sz. alatti **czipész-üzletemet**

feloszlattam, de iparomat továbbra lakásomon

Heim Domokos-utca 2 sz. alatt,

a Tökéli-téri Kishalmi-féle gőzfürdő mellett folytatom.

Főtörekvésem oda irányul, hogy nagyrebecsült rendelőkmet ezután is legnagyobb odaadással, szolid és pontos kiszolgálásban részesítsem, miért is az eddigi pártfogásért esedezem.

Magamat a n. é. közönség becses bizalmába ajánlva maradok kiváló tisztelettel

Pakszián Sándorné,

czipész, Heim Domokos-utca 2. sz.

Szabó üzlet.

Van szerencsénk Aradváros és környéke uri közönségének becses tudomására hozni, miszerint

Aradon, Szabadság-tér 3. sz. ház I-ső emeletén egy, a modern igényeknek megfelelő

uri-szabó üzletet

nyitottunk. 1731

Elvállaljuk őszi öltözékeknek a legújabb divat szerinti elkészítését jutányosan, szolid, elegans és pontos kivitelben.

A nagyérdemű közönség becses pártfogását kérve, vagyunk kiváló tisztelettel

Martits és Pak.

Megérkeztek

a legújabb divatu

fiu gyermek és leány

kalapok! sapkák!

a vadászati idényre fegyverek!

Táskák és töltények.

ZIMMERMANN és EISELE

a „Zöld papagájhoz“.

ARAD, Templom-utca sarkán.

Nagy raktár lópokrócokban.

Az Andrássy-téren 9. számú **házamban,**

Lengyel Lőrincz butorgyáros által birt összes földszinti, udvari és emeleti

üzleti helyiségek

1903. évi május hó 1-től kedve esetleg azonnal

kiadóok.

Közelebbi felvilágosításalközvetlenül hozzám intézendő levélbeli felszólításra szolgállok. Dr. Szilágyi Ede, Budapest, IV. Váci-utca 36. 1758

Naponta friss, még harmatos

csemege szőlő

kapható 1760

5 klgr. kosaranként

90 krajczárért.

Erzsébet-körut 7. sz.,

a Petőfi és Eötvös-utca között, a Lyceummal szemben.

STERN M. A.

Arad és vidéke legnagyobb kizárólagos

női-felöltő áruháza.

Nagy választék a legegyszerűbbtől a legfinomabb kivitelig.

Ujdonságok naponta érkeznek.

2502

ALAPITTATOTT 1875.

TELEFON 238.